

V. évfolyam 4. szám

2015. április

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>
kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea. **Rovatvezetők:**

Erősné Suller Ildikó, dr. Horváth Géza, Feketsné Kisvarga Anita, Kissné Anda Klára, Mikolasek Zsófia,
Nagy Edit, Szilassi Andrea, Vitéz Veronika.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztő:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Petényi Erzsébet (Tatabánya)

Cool-túra – Iskolák vetélkedője Tatabányán4-6. oldal

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Római fürdők, fürdőkultúra a Brigetio-ban talált leletek alapján –

Számadó Emese előadásáról6-8. oldal

Nagy Ádám (Tatabánya)

Így ünnepeltük a költészet napját a tatabányai megyei könyvtárban8. oldal

Petrozsényi Eszter (Tata)

Friss, közéleti hang az irodalomban9-10. oldal

Dományi Zsuzsanna (Tata)

Veszi el egy könyvet! 10. oldal

Dományi Zsuzsanna (Tata)

Könyvtárosok világnapja Tatán 11. oldal

Kovátsné Várady Eszter (Esztergom)

Költészet napja Esztergomban 12-13. oldal

Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Köztünk élnek – Kováts Péter orgonaművésszel..... 13. oldal

Szűcs Katalin (Esztergom)

Köztünk élnek – Konyicska Renáta zongoraművésszel. 13-14. oldal

Szűcs Katalin (Esztergom)

Kaiser Ottó fotográfus volt a Könyvtári beszélgetések sorozat

áprilisi vendége 15. oldal

Takács Tímea (Oroszlány)

Járasi vers- és prózamondó verseny 16. oldal

Mucha Ildikó (Dorog)

Költészet napja Dorogon 17. oldal

Erdélyi Lili Áda (Piliscsév)

Költészet napi „vers-randevú” a könyvtárban 18. oldal

Mi történt a KSZR háza táján?

Dr. Voit Pál (Tatabánya)

Új könyvtári berendezések az átépített dunaalmási művelődési házban 19-20. oldal

Mikolasek Zsófia (Tatabánya)

Könyvtárátadó Bajnán..... 20. oldal

Mikolasek Zsófia (Tatabánya)

Nemzetközi könyvtárbuszos találkozó Pécsen 21. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Folytatódott a digitális kompetencia-fejlesztés diákoknak 22. oldal

Gyereksarok

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Mondom, hallom, rajzolom! 23. oldal

Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)

Húsvéti szöszmötölő – Tavaszi kézműves hét a JAMK-ban 24. oldal

Zimonyi Zsanett (Esztergom)

Csibibiri mesés-zenés foglalkozások 25. oldal

Gurinné Pintér Gabriella (Dorog)

A Nap és a Hold elrablása – Kézijáték 4 éven felülieknek 26. oldal

Kitekintő

Iff. Gyüszli László – Nász János – dr. Voit Pál (Tatabánya)

Szlovák – magyar könyvtáros találkozó Érsekújváron 27-28. oldal

Honismeret, helyismeret

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

A Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal 64. találkozásáról 29-30. oldal

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

Emlékkonferencia Héregen Magyary Zoltán és Techert Margit

halálának 70. évfordulójára 30-32. oldal

Márku Mónika (Komárom)

„...majd minden elcsendesedett...” 70 évvel ezelőtt ért véget

a II. világháború Dél Komáromban 32-34. oldal

Egyesületi élet

Kissné Andá Klára (Tatabánya)

80 éves lesz az MKE 35-37. oldal

Takács Anna (Tatabánya)

Könyvtárosok kirándulása Környére 37-38. oldal

Klikk

Vitéz Veronika (Tatabánya)

Merre tart az IT világ? 39. oldal

Megyéink könyvtárai a sajtóban

Nagy Edit (Tatabánya)

2015 március 40-43. oldal

Cool-túra – Iskolák vetélkedője Tatabányán

PETÉNYI ERZSÉBET

Idén áprilisban másodszor került sor Tatabányán a Cool-túra vetélkedőre – könyvtárunk közreműködésével. A fő szervező Kontaktpont Iroda¹ először az oktatási intézményekkel vette fel a kapcsolatot, majd 2014 áprilisában megkereste a művelődési intézményeket, és szervezni kezdte a középiskolások vetélkedőjét. Iskolánként 10 fős csapatok indultak, felkutatva a város kulturális és közösségi helyszíneit.

A tavalyi év sikerét látva az iroda 2015-ben is megszervezte a vetélkedőt. A város középiskolái, közművelődési és szabadidős intézményei, civil szervezetei ismét szívesen csatlakoztak a felhíváshoz.

A részvétel mindenki számára közös érdek volt, hiszen a Cool-túra célja, hogy a fiatalok játékos, interaktív feladatokon keresztül megismerjék a városban működő közművelődési intézmények, közösségi színterek és civil szervezetek tevékenységét, új tudással gazdagodjanak.

¹ A Kontaktpont irodák az Új Nemzedék Plusz projekt intézményfejlesztési részeként létrejött ifjúsági információs és tanácsadó irodák. Az oktatási intézményekkel és ifjúsági civil szervezetekkel szorosan együttműködő Kontaktpont hálózat a megyeszékhelyeken, országsszerte húsz irodában várja a fiatalokat.

Ebben az évben kilenc középiskola 10-10 fős csapata jelentkezett. Március 30-án az Edutus Főiskola dísztermében gyülekeztek a csapatok.

A rendezvényt Turainé John Katalin alpolgármester asszony nyitotta meg. Köszöntőjében hangsúlyozta: fontos, hogy a helyi fiatalok megismerkedjenek az intézményekkel, hogy később tudják, kihez és hova lehet fordulni.

A vetélkedő állomáshelyei a szervező Új Nemzedék Kontaktpont Iroda mellett a Vértes Agorája, a Máltai Játsszótér, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár, a Tatabányai Múzeum, a Nemzeti Művelődési Intézet, a Peron Music Alapítvány, a Bázis Gyermek és Ifjúsági Egyesület, a Tatabánya Városi Szabadidő Szövetség, a Lakóközösségi Információs és Szolgáltató Iroda, és a Roxxy Music Café voltak.

Fotó: Nagy Ádám

A csapatok a kapott térkép alapján meghatározott sorrendben és megszabott idő alatt felkeresték az állomáshelyeket, ahol különböző feladatok

megoldása után pontokat kaptak teljesítményükre. Minden intézmény, szervezet igyekezett a saját profiljának megfelelő feladványokat összeállítani, ezért változatosak, mozgalmasak voltak a feladatok: hangszerfelismerés, activity, keresztretjtvény-fejtés, növényfelismerés, tervezés, puzzle, hullahopp karikázás, célba dobás, csocsózás, társasjátékozás, stb.

Könyvtárbemutató foglalkozásokat rendszeresen tart minden közművelődési könyvtár. A könyvtárosok azt tapasztalják, a visszajelzésekből is tudják, hogy gyakorlással lehet a legjobban megtanulni a könyvtár használatát. Mi, a könyvtár munkatársai, *Nagy Ádám, Feketsné Kisvarga Anita és Petényi Erzsébet*, olyan kérdésekkel vártuk a vetélkedő résztvevőit, amelyek segítségével játékos formában ismerhették meg a könyvtári rendet, a könyvtári dokumentumokat. A feladatok összeállításánál nagyon fontos szempont volt az idő, hiszen egy-egy állomáson maximálisan 20 percig tartózkodhatott egy csapat. Oda kellett figyelni arra is, hogy a rendelkezésre álló időkeretben olyan feladványokat szerkesszünk, amelyeket a különféle felkészültségű diákok azonos eséllyel tudnak megoldani, legyenek elég érdekesek és felkeltsék a könyvtár iránt az érdeklődést.

A három feladat közül az egyik dokumentumok felismerése volt. A mostani tizenéves korosztály számára az információhordozók közül a pendrive, a DVD használata természetes, a bakelit lemez, a magnókazetta, a floppy már alig ismerős, s bár a diafilm újból divatba jött, mikrofilmet még nem láttak, a mikrofilm leolvasó berendezés pedig egyenesen őskövület a szemükben. Ezeket az elfeledett információ-hordozókat csodálhatták meg közelről.

Másodikként a diákok a könyvtár szakjelzeteivel ismerkedtek meg egy párkereső játékban, miközben bejárták a könyvtár olvasóterét és áttekintették a könyvek elrendezését is. Végül az általunk gondosan kiválogatott szépirodalmi könyvekből kellett adott időre tornyot építeniük

a könyvtári jelzetek sorrendjében úgy, hogy a torony ne dőljön el.

Eleinte tartottunk attól, hogy a könyvtárba nem járó diákok közül soknak gondot okoz majd a jelzetek alapján a könyvek sorba állítása, a szákszámok keresgélése. Féltünk tőle, hogy sok időbe telik, amíg a polcok között bolyongva megtalálják a számokhoz tartozó szakterület nevét. Az előzetes megbeszélés során, amikor elmondtuk, hogy milyen feladatokat eszeltünk ki, a szervezők is ránk ijesztettek, mondván, hogy ne gondoljunk arra, hogy minden versenyző járatos a könyvtárban, lesznek olyan gyerekek is, akik nem olvasnak egyáltalán, nehezen találják majd a helyüket a komoly könyvtári környezetben.

Fotó: Nagy Ádám

Az első csapat érkezése után már megnyugodtunk. A rövid bemutatkozást és a tennivalók ismertetését követően a kezdeti megilletődöttséget felváltotta a vidám, önfeledt keresgélés, egymás biztatása, hogy minél gyorsabban oldják meg a feladatokat. A később érkezők útvonalán a könyvtár már a sokadik állomáshely volt, ők sokkal felszabadultabbak, hangosabbak, később aztán már fáradtabbak voltak. Egy-kettőre birtokba vették a könyvtár tereit, érdeklődőek és kreatívak voltak, nagyon élvezték a feladatokat, még azok is ügyesen dolgoztak, akik számára eddig ismeretlen hely volt a könyvtár. Valamennyi csapat jól teljesített, betartotta az előre megbeszélt időbeosztást.

A záró eseménynek a Roxxy Music Café adott helyszínt. A zártkörű végső megmérettetésben a Black Jack zenekar kérdéseire kellett válaszolni. A jó hangulatú, mini koncertnek beillő zenefelismerő feladatok után a gyors értékelést követően ünnepélyes eredményhirdetéssel zárult az egész délutános rendezvény.

A részt vevő intézmények természetesen jutalmakat is felajánlottak a díjazáshoz. A könyvtár ajándékkönyveket és ingyenes beiratkozási lehetőséget ajánlott fel az egyik csapat számára. Apró ajándék még az utolsó helyezettnek is jutott, üres kézzel senki nem távozott.

A legtöbb pontot a Péch Antal Műszaki Szakközépiskola csapata gyűjtötte össze, ők lettek a II. Cool-túra városi vetélkedő győztesei.

Az iroda munkatársainak fiatalos lendületét, lelkes hozzáállását könnyen átvették a partner intézmények munkatársai. A város vezetői is fontosnak tartották ezt az eseményt. Szerencsére több szponzor is felsorakozott, felismerve, hogy mennyire hasznos célt szolgálnak.

A két sikeres rendezvény után a szervezőkkel együtt abban bízunk, hogy a jövőben Tatabányán hagyomány lesz a középiskolák diákjainak vetélkedője.

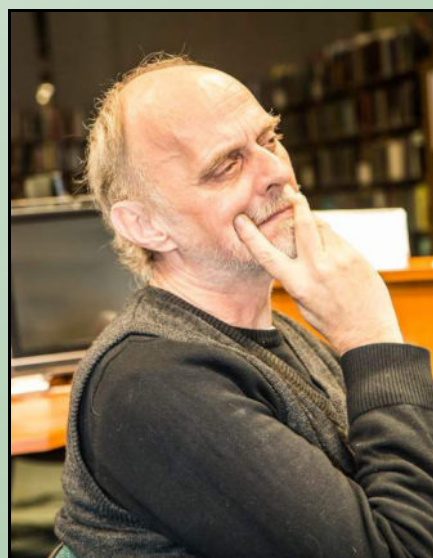

**Együtt az összes csapat.
Fotó: Nagy Ádám**

Római fürdők, fürdőkultúra a Brigetio-ban talált leletek alapján – Számadó Emese előadásáról

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

Ötödik éve várja a minket körülvevő világot csodálattal szemlélő, annak védelme iránt elkötelezett érdeklődőket a József Attila Megyei Könyvtárban az **Öko-esték** című rendezvénysorozat, melynek 51. előadását 2015. március 23-án Nász János könyvtáros, a programsorozat házigazdája nyitotta meg.

Nász János. Fotó: Mazán Tibor

Március 22-e a víz világnapja – hívta fel a figyelmet kollégánk. Ezen a napon talán még inkább tudatosul bennünk, hogy a tiszta víz nagy érték. Ivóvizeink, termál- és gyógyvizeink mennyisége és minősége alapján méltán tekinthetjük Magyarországot víz-nagyhatalomnak. A régi korok embere tudta és értékelte a víz mindennapokban betöltött szerepét, és erre itt, az egykori Pannonia területén is találunk bizonyítékokat – adta át a szót Nász János az előadónak.

Számadó Emese, a Komáromi Klapka György Múzeum igazgatójának előadása gazdag prezentációval segítette a hallgatóságot képzeletben visszautazni a múltba, a Kr. e. 1. századba, amikor Rómában kezdtek elterjedni a kisebb, magántulajdonban lévő közfürdők. Ezek kezdetben csak kis bérházak földszintjén

létesültek, és minden római polgár számára elérhetőek voltak, akik a belépő árát ki tudták fizetni.

Az egykori fürdők funkciójukat tekintve hasonlatosak voltak a mai fitness-wellness-központokhoz. A fürdővendégeknek a különböző hőmérsékletű vízzel telt kádak, medencék használata mellett lehetőségük volt labdajátékokat játszani, tornázni és masszíroztatni. Seneca egyik levelének részletéből megtudhattuk, hogy a fürdőkben nagy volt a lárma: a súlyemelő, a labdázók ricsaja, a testdögönyözéssel járó csapkodások hangja, a vízbe ugrálók csobbanása, a kalács-és kolbászárusok kínálgatásának hangorkánja nem éppen kedvezett a csendes kikapcsolódásra vágyó vendégek ellazulásának. Igaz, a fürdőkbe nem is pihenni jártak az emberek, hanem társasági életet élni. Itt pletykáltak, beszélgettek, politizáltak, olvastak a polgárok.

A fürdés divatjának térhódítása után nemcsak a magántulajdonban lévő fürdők szaporodtak el Rómában, hanem hatalmas nyilvános fürdők (thermae-k) is létesültek – tudtuk meg az előadótól. Marcus Vispanius Agrippa létesítette az elsőt, aki nagylelkűen minden római ember, - a szegények számára is - ingyenessé tette a fürdést és a borotválást, sőt végrendeletében a fürdőt a népre hagyta, és gondoskodott annak fenntartásáról is. A fürdőépítkezéseket Nero majd Titus is folytatta. Ezek a hatalmas közfürdők már nagy úszómedencéket, sportpályákat, éttermeket és könyvtárakat is tartalmaztak, csodálatosan fényűző épületkomplexumok voltak, melyekben akár több ezren is fürdőzhetek egy időben.

Bár a balneoterápia egészségre gyakorolt jótékony hatására korán felfigyeltek, a higiéniaára mégsem ügyeltek eléggé. Azt sejtették, hogy a beteg embereknek valahogy külön kellene fürödniük az egészségesektől, ezért kitalálták, hogy előbb a betegek, majd őket követően az egészségesek használják a fürdőt, de mindeközben nem cserélték le a használt vizet,

ezért a fürdők sokszor a fertőzések melegágyai voltak – mutatott rá Számadó Emese.

Az előadás során bemutatott képek segítettek elképzelni az egykori fürdők felépítését, elcsodálkozhattunk az emberi leleményesség alkotta találmányokon, melyekkel a rómaiak megoldották víz eljuttatását, felmelegítését és melegen tartását. Herculaneum és Pompei egykori fürdői után megcsodálhattuk Diocletianus és Caracalla thermáinak romjait. Barangolásunkat a Felső-Rajna vidéki Baderweier, a dél-angliai Bath, a németországi Weissenburg és a francia Damblain után az óbudai Thermale Maiores fürdők megismerésével folytattuk.

Számadó Emese.

Fotó: Török Csaba

Ezzel egyúttal visszatértünk Pannónia földjére képzeletbeli utazásunk során. De a meglepetés csak ezután következett: ha a jövőben római kori fürdő épületmaradványait szeretnénk látni, elég lesz csak Szönyig utazunk. Itt kerültek elő ugyanis egy ókori fürdő romjai. A régészeti feltárás izgalmas epizódjaiba is bevezette a hallgatóságot Számadó Emese: 2014. február 20-án lerakták az új gát építésének alapkövét, mely a jövőben Komáromot és Szönyt a Duna árvizétől fogja megóvni. A földmunkák

megkezdése előtt 60 nap állt a régészek rendelkezésére, hogy feltárják a majdani gát területét. A munka sok reménnyel kecsegtetett. Az egykori Brigetio területén már számos értékes lelet került elő, és a légi fotók is arra engedtek következtetni, hogy az ásatás nem lesz hiábavaló. De talán még a kutatókat is meglepte az a 30 méter hosszú és 4 méter széles helyiség, melynek alapjait feltárták. Funkcióját még nem lehet tudni, valószínűleg testmozgásra alkalmas terem volt. Előkerültek padlófűtési helyiségek, a caldarium, vagyis egy magas hőfokra fűtött termecske és a praefurnium, vagyis a tüzelőtér maradványai. A 60 napos határidő nagyon szűksnek bizonyult a régészek számára. A feltárára váró területnek igen kicsi részét sikerült ez alatt az idő alatt felszínre hozni, de a napvilágra került épületegyüttes még így is rendkívül gazdag. A kérdés, hogy mi lesz a régészeti leletek sorsa, és hogyan lehetne folytatni az ásatásokat.

A kutatók számára a legjobb megoldás az lenne, ha a területet teljes mértékben fel lehetne tární, és a szükséges állagmegóvás mellett az érdeklődők számára bemutatnává tenni. Ez nemcsak a szakemberek részéről megjelenő igény, hanem a lakosság által is támogatott koncepció. Ezt bizonyítja az a nagyszámú érdeklődő, akik 2014 októberében nyílt napon tekinthették meg az ásatásokat.

E közös cél magvalósulását fontosnak tartók tábora immár azokkal is bővült, akik meghallgatták az érdekes előadást az öko-estén.

Így ünnepeltük a költészet napját a tatabányai megyei könyvtárban

NAGY ÁDÁM

Hazánkban 1964 óta, április 11-én ünnepeljük a költészet napját – József Attila születésnapján. Ez alkalomból minden évben irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal tisztelgünk a magyar líra előtt.

A megyei könyvtár a költészet napját mindig kiemelt eseménynek tekinti. Ebben az évben egy

Szabó Lőrinc-esttel kívántunk a magyar költészet iránt érdeklődők kedvében járni – egyúttal felhívni a figyelmet a jeles napra és annak mondanivalójára. Így esett választásunk *Téri Sándor* színművész produkciójára. A Nemzeti Színház egykori tagja és a tatabányai Jászai Mari Színház színpadát is jól ismerő színművész április 13-án **Egymás Babelében** címmel tartott előadást Fő téri könyvtárunkban.

Téri Sándor. Fotó: Nagy Ádám

A Szabó Lőrinc írásaiból szerkesztett monológot Téri Sándor válogatta, és önmaga adta elő az érdeklődő közönségnek. Szenvedélyes műsorában versek, prózák, levelek és beszédek gondosan összeállított egyvelege szerepelt.

A művész véleménye szerint ez a produkció a legbelsőbb, legszemélyesebb, legintimebb dolgainkról, ugyanakkor társadalomról, életről, halálról, baráti kapcsolatainkról is szól. Szép, fájdalmas és elfojtott dolgokról egyaránt.

Egyik nézőnk, Kovács házy Éva így értékelte az előadást: „Nagyon tetszett; elképesztő volt! A fickó a színpadon először irritáló volt, azután esendő, szörnyű és szerethető. Sajnáltam és irigyeltem. Minden, de minden ott volt benne! Nagyon köszönjük ezt az estét!”

Friss, közéleti hang az irodalomban

PETROZSÉNYI ESZTER

Ez jellemzi leginkább a *Könyves Szerda* legutóbbi vendégét. A tatai Mórícz Zsigmond Városi Könyvtár vendége *Erdős Virág* volt, aki 2015. április 8-án látogatott el hozzánk a Szépírók Társaságának támogatásával.

Nem a megszokott módon kezdődött irodalmi pályafutása. Diák korában a gimnáziumi lap nem közölte írását, s ez nagyon visszavetette alkotói szándékát. Az akkori főszerkesztő ma már megbecsült kollégája az irodalom terén. Bölcsészként *Lengyel Péter* irodalmi szemináriumának hallgatója volt, ott érezte meg először az írás valódi sodrását, vonzását. Az ott kapott gyakorlatok, feladatok elkészítése új felfedezést jelentett számára. Ráébredt, hogy élvezettel, örömmel alkot.

Első kötete az *Udvarok*, a budapesti bérházak belsejét megörökítő, *Korniss Péter* képeiből összeállított fotóalbum irodalmi anyagának megírása volt. Már ebben az első megszólalásában kitűnt egyéni, a megszokott és elfogadott sémákat szétfeszítő stílusával.

Irodalmi elődjének és példaképének *Parti Nagy Lajost* tartja, aki bebizonyította számára, hogy van „más út” is, mint a jól kipróbált ösvények. Némely verseinek ritmikája, sanzon-szerűsége zenészek figyelmét is felkeltette, és sokan hamarabb ismerték meg megzenésített gondolatait, mint az írott költeményeit. Egyéni

hangja, friss látásmódja megkülönbözteti őt a többi alkotótól. A körülöttünk változó világ ütőerén tartja kezét és a mindennapok történéseinek avatott krónikása. Ahogyan *Háy János* is mindig új nyelvezetet használ az újabb könyveihez, úgy *Erdős Virág* sem ragaszkodik görcsösen a már meghódított irodalmi témákhoz.

Erdős Virág és Petrozsényi Eszter.

Fotó: Goldschmidt Éva

Nem kizárólag felnőtteknek ír, gyermekversei nagy sikert aratnak a kicsik körében. A mai világot leképező közéletiségen túllépve, most más gondolatok érlelődnek benne. Nem könnyen alkot, fontos, hogy erőteljes hatással legyen rá valami, ami kikényszeríti belőle az írást. Mindig szüksége van egy hívó szóra is, felkérésre a kiadótól, megkeresésre egy irodalmi fórumtól. Bár az irodalmi műveket közlő újságok már egyre nehezebben élnek manapság. Rendre a megszűnés szélére sodródnak a neves, nagy hagyománnyal rendelkező lapok. Úgy látja, az elektronikus megjelenés lassan átveszi a papíron

történő közlés helyét, ez a jövő útja. Változásban van ez a terület is, mint ahogyan a körülöttünk lévő világ. Ő is szívesen közli új írásait elektronikus formában, ahol egy-egy közlés nyomán rövid időn belül több ezer megosztásnak örülhet. Rajongói mindig figyelemmel kísérik munkáját.

Minden siker és irodalmi díj ellenére önmagával viaskodó, minden nagyképűségtől mentes, szinte kislányosan gátlásos embert ismerhettünk meg benne, nem véletlen, hogy önmaga érzelmi életéről soha nem ír. Szeretetre méltó, kedves egyénisége megragadta a tatai közönség szívét és saját verseinek felolvasása remekül kiegészítette a beszélgetést. Tartalmas, szép élménynek lehettünk részesei könyvtárunkban.

Veszíts el egy könyvet!

DOMÁNYI ZSUZSANNA

2015 tavaszán második alkalommal csatlakozott a tatai *Móricz Zsigmond Városi Könyvtár* az orosházi *Justh Zsigmond Városi Könyvtár* kezdeményezéséhez, a *Nagy Könyvelhagyó Hétvégé*hez március 20-án.

Az olvasásnépszerűsítő kezdeményezés célja, hogy néhány nap alatt minél több könyv cseréljen gazdát, minél több ember találja meg a neki való olvasmányt. A játékban magánszemélyek, illetve könyvtárak egyaránt részt vehettek.

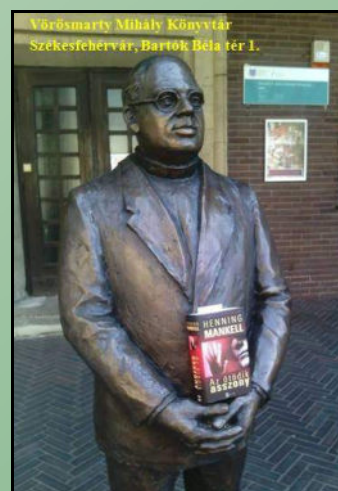
A teendő mindössze abból állt, hogy az elveszíteni kívánt könyveket regisztrálják a <http://veszitsel.konyvtar.hu> weboldalon, majd „felejtsék ott” különböző közösségi színtereken - váróteremben, buszmegállóban, boltban, iskolában. A megtaláló a könyvben lévő kóddal jelezhetette a megtalálás tényét, a könyvet megtarthatta, elolvashatta, majd újra elveszíthette. Dönthetett úgy is, hogy a megtalált holmit elhozza a tatai könyvtárba, és átveszi jutalmát, ami felnőttek esetében ingyenes negyedéves könyvtári tagságot, gyerekek esetében egy tábla csokoládét jelentett.

Tatán, Agostyánban, Szomódon és Tarjánban összesen huszonhárom könyvet veszítettek el a tatai könyvtár munkatársai. Leporellót, ifjúsági regényt, klasszikus műveket, krimi és recept gyűjteményt is beválogattunk az elveszíteni kívántak közé. Ezekből kettőnek a megtalálását rövid időn belül regisztrálták a program weboldalán, többet személyesen hoztak vissza, számos esetben telefonon jelezték a könyvek meglelését, viszont egyúttal azzal a kéréssel fordultak a könyvtárhoz, hogy a könyveket megtarthassák, mert nagyon megtetszett nekik. Természetesen mi örömmel fogadtuk ezt a kérést, és eleget is tettünk neki.

Kép forrása: www.chaskor.ru

Reméljük, jövőre is ilyen aktívak lesznek a könyvszerető, olvasni kedvelő tataiak és vidéki emberek, mert a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár biztosan részt vesz a Nagy Könyvelhagyó Hétvégében 2016-ban is.

Kép forrása:

<http://likefestoon.com/csaknem-700-konyvet-vesztettek-el/>

Könyvtárosok világnapja Tatán

DOMÁNYI ZSUZSANNA

Április 14-e a könyvtárosok világnapja, amelyet két nagy szervezet, az Amerikai Könyvtárak Szövetsége, valamint a Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetségének kezdeményezésére ünnepelnek a 70-es évek közepétől.

Magyarország 1980 után csatlakozott a könyvtári dolgozók munkáját elismerő megemlékezéshez. Ilyenkor lehetőség van arra, hogy felhívják a figyelmet azokra, akik kulturális tevékenységükkel az olvasókat segítik.

Kép forrása:

<http://www.lovemiddlesbrough.com/bundles/home/uploads/images/jpegs/news/membership-drive-for-national-libraries-day-2015.jpg>

A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2015-ben először csatlakozott ehhez az akcióhoz programokkal. Az érdeklődők raktártúrára vehettek részt ezen a napon, és megismerhették a Bibliobox működését is. A világnap alkalmából mini helytörténeti kiállítással kedveskedtünk az érdeklődőknek a kézikönyvtárban. A tárlat április 30-ig megtekinthető. Rendhagyó könyvtári ajándékként elengedtük az aznap visszahozott dokumentumok késedelmi díját, és az elveszett olvasójegyeket is ingyen pótoltuk.

Végezetül a vállalkozó szelleműek tudáspróbán vehettek részt, könyvtári totó formájában. Egy „Könyvtári ki mit tud?” során tizenhárom kérdést tettünk fel az olvasóknak a könyvtár alapításával, szolgáltatásaival, a könyvtárosok munkájával kapcsolatban. A felnőttek közül *Belcsák István* nyugdíjas olvasónk gazdagodott az élményeken kívül egy Erdélyről szóló szép albummal, a gyerekek közül pedig a tizenhárom éves *Király Tamás* olvasónk tudhatott magáénak egy tábla finom csokoládét a gratuláción kívül.

A jó hangulatú nap után reméljük, elértük célunkat, és felhívtuk a figyelmet a könyvtárak és könyvtárosok nyújtotta értékekre. Több mint harmincan vettek részt programjainkon. Hagyományteremtő szándékaink sikeresnek bizonyultak a 30 aktív résztvevőnek köszönhetően.

Költészet napja Esztergomban

KOVÁTSNÉ VÁRADY ESZTER

Mi is a költészet manapság? Eljut-e hozzánk, képes-e megérinteni az embert? Mert hogy szükség van rá, az kétségbekonhatatlan tény. Nézzük csak meg a közösségi oldalakat; felbukkannak itt-ott örökérvényű vesszők, strófák, néha teljes költemények. Akár valamely – állami, egyházi, családi – apropó kapcsán, akár csak valamely hangulat, életérzés közvetítőjeként kerülnek nyilvánosságra és megosztásra szavak, mondatok, versszakok, amelyek arra hivatottak, hogy kifejezzék a kifejezhetetlent. Vagy legalábbis megpróbálják.

Nem véletlenül nyilvánította az Unesco 1999-ben március 21-ét, az északi félteke tavaszának első napját a költészet világnapjává. Mi magyarok azonban ennél korábbtól, 1964-től ünnepeľjük a hazai költészet napját – immár 51 esztendeje. Mégpedig halhatatlan nagy költőnk, József Attila születése napján, április 11-én. Ezen a napon országsszerte előadásokat, versmondó versenyeket, felolvasásokat tartanak a költő, a költészet tiszteletére.

Ötödik éve a Thália Színházban megrendezik a Versmaratont, amelynek során idén 69 költő olvassa fel saját verseit. A rendezvény 12 órán keresztül tart, s végűl elkészűl a nap verse, amely úgy áll össze, hogy az elsőként felolvasó költő kezdősorához csatlakozva minden utána következő művész egy-egy sorral bővíti az alkotást. Érdemes megjegyezni, hogy a Versmaraton a Kárpát-medence legnagyobb szabású költészet napi rendezvénye.

Április 11-én született egy másik nagy író-költőnk, Márai Sándor is, öt évvel József Attila születése előtt. Kettőjük sorsát nemcsak a közös születési dátum, hanem az a tragikus tény is összeköti, hogy mindkettőn önkézőkkel vetettek véget életűknek – József Attila 32 évesen Balatonszárszón, Márai Sándor 89 évesen San Diegóban, az USA-ban

A Helischer József Városi Könyvtár idén hatodik alkalommal szólítja meg a középiskolás korosztályt az 51. Költészet Napja alkalmából. Olyan verskedvelő fiatalokat hívnak, akik szívesen megosztják verselményűket társaikkal. Nem szavalóversenyt akarnak, nem bármiféle megmérettetést. Arra hívnak, hogy a verskedvelők elmondják kedvenc versűket társaikkal, esztergomi, ill. felvidéki középiskolásoknak.

Vrábel Vanessza Érsekűtyről jött szavalni.

Fotó: Steindl Nóra

Idén a korábbiaknál kevesebben jelentkeztek, legalábbis aktív résztvevőként. Érdeklődő hallgatóból nem volt hiány, de ezűttal nem sok fiatal vállalkozott arra, hogy elmondjon egy általa szabadon választott verset. Az esztergomi

középiskolák közül egyedül a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium két tehetséges diákja (*Alpek Gergely, Krohn István*) emlékezett meg szavalatával az ünnepről. Az Érsekkétyi Egyházi Alapiskola az igazgatónővel, egy tanárral és hét diákkal együtt mintegy húsz kilométert autózott, hogy az esztergomi könyvtárban emlékezhessenek meg József Attila születésnapjáról. Közülük *Vrábel Vanessza* Arany János-balladát tolmácsolt értőn a hallgató fiataloknak. A Montágh Imre Általános Iskola és Szakiskola a Franka (ferences gimnázium) mellett a másik hű intézmény, mely lehetőleg sosem hagyja ki a könyvtári megemlékezést a magyar költészet jeles ünnepéről. Elképesztő és megható a sérült fiatalok lelkesedése, odaadása, amellyel kiállnak egészséges társaik elé – nemcsak egy verset osztanak meg velük, hanem a kitartásról, az elkötelezett munkáról, az akaraterőről, és igen, az őszinte örömről is szólnak jelenlétükkel, teljesítményükkel. Ezúttal *Kara Róbertnek, Német Viviennek és Motuz Fanninak* tapsolhattak a jelenlévők.

Köszönet és hála illeti a pedagógusokat, akik felkészítették és elkísérték a diákokat április 10-én az esztergomi könyvtárba. Az alkalom ezúttal is bizonyítja, hogy az internet, az elektronikus dokumentumok, a virtuális világ ellenére, pontosabban amellet és abban is él tovább a vers és hatni is tud.

Köztünk élnek – Kovács Péter orgonaművésszel

ZIMONYI ZSANETT

A Helischer József Városi Könyvtár Köztünk élnek című sorozatának március 30-i vendége Kovács Péter orgonaművész volt, akivel Sinkó Gyula beszélgetett. Ez alkalommal egy nagyon szimpatikus fiatal művészt ismerhetett meg a résztvevő közönség.

Kovács Péter 1979-ben született Pécsen. 5 évesen kezdte zenei tanulmányait a Nagyatádi Zeneiskolában. 12 évesen egy osztálykiránduláson az esztergomi bazilika megtekintésekor ismerkedett meg *Baróti*

Istvánnal, az Esztergomi Főszékesegyház orgonaművész-karnagyával, aki későbbi tanulmányai mellett mindvégig mestere lett. Középiskolai tanulmányait a Váci Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte, majd 1998-ban egyedülként felvételt nyert a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (Zeneakadémia) orgonaművész-tanári szakára, 2004-ben kiváló eredménnyel diplomázott. Ezt követően Franciaországban is folytatott tanulmányokat. Több nemzetközi versenyen ért el szép sikereket. 2011-ben, a Liszt-évben megnyerte a Weimari Nemzetközi Bach-Liszt Orgonaversenyt.

Kovács Péter. Fotó: Nyári Andrea

Külföldön és hazánkban is számos alkalommal koncertezett templomokban, hangversenytérmeben. 2012 nyarától mestere mellett az Esztergomi Főszékesegyház orgonaművésze. *Baróti István* halála óta kinevezett utóda, amely a fiatal orgonaművész számára egy életre szóló hivatás és elkötelezettség.

Köztünk élnek – Konyicska Renáta zongoraművésszel

SZÜCS KATALIN

A Helischer József Városi Könyvtár Köztünk élnek sorozatának március 23-ai vendége *Konyicska Renáta* zongoraművész volt.

Konyicska Renáta 1991-ben született, hatéves korában kezdett el zongorázni szülővárosában, Nagybányán. 10 évesen felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Előkészítő

Tagozatára, ahol nyolc évig zenei előrehaladását *Esztó Zsuzsa* tanárnő irányította.

2010-2013 között végezte el a Bachelor képzést a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, *Baranyay László*, *Wagner Rita* és *Gulyás Márta* osztályában. Jelenleg a londoni Royal Academy of Music egyetemen végzi posztgraduális tanulmányait, tanára *Pascal Nemirovski*. 2008 óta minden évben koncertjével támogatja az Esztergomi Liszt Hetet, és annak fennmaradását.

A számos szólóest mellett, játszott a Parlando, a Duna, a Szimfonia Hungarica, és az esztergomi Városi Szimfonikus zenekarokkal. Repertoárján Haydn, Mozart, Beethoven, Grieg, Liszt zongoraversenyek szerepelnek.

A MOL „Segíthetek?” Tehetségtámogató Program támogattja.

2011-2012-ben a Zeneakadémia által meghirdetett és az EU által finanszírozott tehetséggondozó programba nyert válogatást, melynek keretében koncertet adott a Művészetek Palotájában és a Magyar Állami Operaházban. 2014-ben elnyerte a *Sólyom László* által adományozott ösztöndíjat.

Számos versenyen és zenei fesztiválon vett részt:

- Zágráb - Zlatko Grgosevic Zongoraverseny - I. díj + Fődíj
- Budapest - Chopin Zongoraverseny - II. díj
- Gorizia (Olaszország) - Città di Gorizia Zongoraverseny - I. díj
- Pilzen (Csehország) - Smetana Nemzetközi Zongoraverseny - I. díj
- Keszthely Helikon Ünnepek-komolyzenei kategória - Fődíj
- Enschede (Hollandia) Nemzetközi Zongoraverseny - III. díj
- Megève (Franciaország) Nuits Classiques Fesztivál
- Biarritz (Franciaország) Festival Piano Classique
- Szczawnica (Lengyelország) IV Letni Festiwal Muzyka nad Zdrojami
- Santander (Spanyolország) Encuentro de Música y Academia de Santander
- Reichenau (Ausztria) Internationale Sommerakademie der mdw
- Lagny sur Marne (Franciaország) Nemzetközi Zongoraverseny döntőse

Konyicska Renáta beszélgetőpartnere Sinkó Gyula volt.

Fotó: Nyári Andrea

Kaiser Ottó fotográfus volt a Könyvtári beszélgetések sorozat áprilisi vendége

SZÜCS KATALIN

Az est vendége a beszélgetés megkezdése előtt felvezetésképpen egy három perces kis filmmel ajándékozta meg a nagy számban összegyűlt közönséget. *Szirtes Edina Mókus* énekes, hegedűs és zeneszerző *Sirató*éneket hallhattuk a Manoma együttes kíséretében, miközben a kivetítőn a fotográfus „zenéhez igazított” képeit csodálhattuk meg. A képek és a zene mesteri összehangolása által egy elvarázsolt világ vendégei lehettünk.

Kaiser Ottó.

Fotó: Nyári Andrea

Kaiser Ottó Pápán nőtt fel, már kora gyermekként úgy érezte „szűk ez a világ” számára, így Budapesten próbált fotográfussá válni. A mesterség csínját-bínját kisvárosi fényképészek műtermeiben tanulta el, még azokban az időkben, amikor egy igazi portré elkészítése bizalmi kérdés volt. Egy portré elkészítésénél az arcok mögötti sorsok mindennél jobban foglalkoztatják. Ezért szeret portrékat és városképeket fényképezni. Időről-időre beleszeret egy-egy képbe. Úgy véli a színes fotó „megköti” az embert, míg a fekete-fehér ad egy szabadságot.

Cseh Tamás. Fotó: Kaiser Ottó.

A kép forrása: www.kaiserotto.hu

A pályáját illusztrátorként kezdő, hosszabb ideig műtermi fotográfusként és számos hetilapnak és magazinnak munkatársaként dolgozó az utóbbi években épület-, város- és portrékat készítő fotográfus pályafutását egy mondatban így foglalta össze: „Az idő megértett és felkarolt.” Nem vallja magát művésznek a megjelent könyvek nagy részét megrendelésre készítette, gyűjtőmunkaként jellemzi a köteteket.

Munkáját megszállottként végzi. Mint mondta, ebben a szakmában nincs pihenés, szabadság, hiszen a fényképezőgép mindig a kezében van. Feleségével, aki egyben segítője, asszisztense – szinte az egész világot bejárták, de életét máshol nem tudná elképzelni.

Provance-ban. Fotó: Kaiser Ottó.

A kép forrása: www.kaiserotto.hu

- Gárdonyi Géza Városi Könyvtár
- 2840 Oroszlány, Szent Borbála tér 1. (Pf.:57.)
- Tel: 34/560-483 Igazgató: 20/343-4394
- Email: ggkonyvtar.oroszlany@gmail.com

Járási vers- és prózamondó verseny

TAKÁCS TÍMEA

A költészet napja alkalmából idén is megszervezte az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár, hagyományos járási vers- és prózamondó versenyét. Az intézmény olvasótermében a szám számmal megjelent versenyzőket és az érdeklődőket *Takács Tímea*, a könyvtár igazgatója köszöntötte. Ezután kezdődött a megmérettetés, melyet támogatott az Oroszlányi Rákóczi Szövetség, Oroszlány Barátainak Köre, valamint a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége is.

Kép forrása:

http://site.oroszlany.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=3269:a-vers-uennepen&catid=71:hirek&Itemid=128

A zsűri nagy öröme minden korosztályból érkeztek versenyzők. A vidám, tréfás történetektől a megható, mindenki szemébe könnyeket csalogató előadásig változatos volt a paletta ezen a délutánon az olvasóteremben. *Petrozsényi Eszter* színművész-könyvtáros, a

zsűri elnöke tolmácsolta a bírálók: *Matolcsiné Takács Ágnes*, *Cservenák Erzsébet*, *Takács Tímea* értékelését. Ezután a zsűri elnöke átadta a díjakat *Szlezákné Molnár Katalin* gyermekkönyvtáros közreműködésével.

A verseny eredményei:

Alsó tagozat

1. helyezés: *Cserpán Péter*, Öveges József Általános Iskola, Szákszend. Felkészítő tanára: *Robozné Mondics Natália*

2. helyezés: *Palotai Liliána*, József Attila Általános Iskola, Oroszlány. Felkészítő tanára: *Záborszky Ilona*

3. helyezés: *Sárközi Anna*, Dadi Református Általános Iskola. Dad, Felkészítő tanára: *Sárköziné Csonka Zita*

Felső tagozat

1. helyezés: *Müller Bence*, Öveges József Általános Iskola, Szákszend, felkészítő tanára: *Szekeres Enikő*

2. helyezés: *Csikós Csánád Tibor*, József Attila Általános Iskola, Oroszlány. Felkészítő tanára: *Agócsné Batta Katalin*

3. helyezés: *Kicsák Miklós* - Dadi Református Általános Iskola, Dad, Felkészítő tanára: *Dr. Márkus Barnáné*

Különdíjak: *Farkas Mihály*, Hegyháti Alajos Iskola, Kömlőd. Felkészítő tanára: *Palotainé Tőkési Edit*

Tóth Enikő, Hegyháti Alajos Iskola, Kömlőd. Felkészítő tanára: *Palotainé Tőkési Edit*

GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS HELYTÖRTÉNETI MÚZEUM

2510 Dorog, Bécsi u. 42. Pf.: 17.

Költészet napja Dorogon

MUCHA ILDIKÓ

2015-ben Dorogon rendhagyó módon emlékeztünk meg a költészet napjáról. A megemlékezés két programot foglalt magában.

Április 9-én 17 órakor **könyvbemutatót** tartottunk a könyvtárban. A rendezvény közös szervezés volt a Muravidék Baráti Kör és Kulturális Egyesülettel. *Pribojszky Mátyas Menedék* c. elbeszélés kötetét mutatta be *Mucha Ildikó* a Gáthy Zoltán Városi Könyvtár és Helytörténeti Múzeum vezetője. A bemutató vendége volt *Petrozsényi Eszter* színművész, az elbeszéléskötet írójának özvegye. A bemutatót bensőséges beszélgetés és könyvvásárlási lehetőség követte. Ezen a délutánon is kellemes élményben volt része a mintegy harmincfőnyi dorogi olvasóközönségnek, melyet *Petrozsényi Eszter* előadása tett még színvonalasabbá.

Petrozsényi Eszter. Fotó: Csarnai Katinka Eszter

Április 10-én hagyományos módon szavalóversenyt szerveztünk a helyi általános iskolák és a gimnázium részvételével. A versenyen a résztvevők kizárólag magyar költők verseit szavalhatták. A versek előadói négy korcsoportból (3-4.; 5-6.; 7-8. osztályosok és gimnazisták) kerültek ki. Az idei szavalóverseny nagyon színvonalas volt. Valószínű, hogy ez a szabad versválasztásnak volt köszönhető. A huszonegy szavaló nagyon szép teljesítményt nyújtott és valóban az ünnep rangjának megfelelő programot mutatott be. A résztvevők mindegyike emléklapot kapott. A legszebben szavalók könyvjutalomban részesültek.

A verseny helyezettjei:

3-4. osztály

- I. Árkosi Klaudia (Eötvös)
- II. Kovács Boldizsár (Zrínyi)
- III. Holyba Tamás (Zrínyi)

5-6. osztály

- I. Zibák Fanni (Eötvös)
- II. Bula Bianka (Petőfi)

7-8. osztály

- I. Gyügyei Márk (Petőfi)
- II. Schreck Brigitta (Eötvös)
- III. Kesselyák Boglárka (Eötvös)

Gimnázium

- I. Ross Péter (Zsigmondy)
- II. Kain Ágnes (Zsigmondy)

Költészeti napi „vers-randevú” a könyvtárban

ERDÉLYI LILI ADA

Idén is megrendeztük Piliscséven a költészet napi „vers-randevút”, április 14-én délután. Meglehet, a verőfényes, virágos tavaszi idő nem kedvezett a szervezők lelkesedésének... Tény, hogy ezen a kedden nem volt kedve minden helyi költőnek, szavalónak, versbarátnak, hogy megossza szívbéli szép sorait a nagyérdemű helyi közönséggel...

Tény azonban az is, hogy a családias létszámban összegyűlt verselő sereglet kedvét egyáltalán nem szegte, hogy most nem volt olyan teltház, mint a Valentin napi szavaló alkalommal.

Előadóként könyvtárosunk, *Bendúr Istvánné Irénke* nyitotta meg az ünnepet, a máig nagy szeretettel őrzött emlékü férje egyik remekbe szabott költeményével.

Utána *Zsuzsannát* ismerhettük meg, aki nem régen költözött a hegyek és erdők ölelte településünkre, melyről saját versében vallott kedves szavakkal. Ami még megindítóbb volt az ő bemutatkozásában, hogy családja többi tagjának szépírói hagyatékából is olvasott föl néhányat.

Itt és most debütált a márciusban alakult maroknyi társulatunk, a *Lázár Ervin* nevét viselő „négyszögletű” színjátzó köröcske.

„Négyszögletű” a névadó híres meséje okán is, de azért is, mert négy remek, játékos kedvű ifjú „hölgy” mutatta meg rátermettségét a közönségnek. A hatodik osztályos *Bea, Dana, Roxi és Vivi*, akik egyébként is minden rendezvényen hűséges és szorgalmas résztvevők.

A körülbelül egy hónapos főlkészülés eredményeként egy olyan összeállítással rukkoltak elő, amelyben azt bizonyították be színes ötletekkel, hogy a verseket nem csak szavalni lehet. Produkciójuk tehát kifejezetten bravúrosan, elbűvölően szórakoztatóra sikeredett.

Naplemente a Piliscsévi Játékparkban.

Kép forrása:

www.piliscsevijatekpark.hu

Komárom-Esztergom Megye Kistérségeinek Könyvtári Ellátása
Elérhetőség: Tatabánya 2800 Fő tér 2. Tel.: 34/ 513-676

www.kemkszr.hu

kszr@jamk.hu

Új könyvtári berendezések az átépített dunaalmási művelődési házban

DR. VOIT PÁL

Ez év január végén, amikor felkerestük *Czeplédi Zoltán* polgármester urat – tudva azt, hogy több mint 40 millió forintos beruházással felújították a Csokonai Művelődési Házat – hitte is meg nem is, de ha hitte, akkor sem gondolta, hogy ilyen szép könyvtára lesz a községnek.

Minek köszönhető ez a fejlesztés?

A rendszerváltás után sok változás történt a magyar könyvtárügyben – készült törvény, stratégia, de olyan jelentős fejlesztés, mint 2013-ban indult, nem.

Ez a fordulat abban állt, hogy a kormányzat direkt módon finanszírozza a könyvtári ellátást a kistérségeken a megyei könyvtárakon keresztül. Ez dokumentum-, eszköz-, dologi fejlesztést és rendezvényszervezést jelent, amelynek részleteiről a 39/2013. (V.31.) EMMI rendelet intézkedik.

Komplett könyvtárfejlesztésre akkor van lehetőség, ha az önkormányzat megteremti a 21. században elvárható, környezeti feltételeknek is megfelelő infrastruktúrát az akadálymentesített épületben. Ez történt Dunaalmáson.

A rövid történet úgy folytatódik, hogy a Megyei ellátási és Módszertani Osztály munkatársai két hónap alatt berendezték a Lenhardt György Községi Könyvtárat a függönyöktől a bútorokon át a szőnyegekig. Átválogatták a könyvtár

állományát, és 3200 dokumentumot töltöttek fel a megyei katalógusba – és raktak fel a polcokra. A projekt pozitívuma még, hogy a bútorokat helyi vállalkozó készítette el.

Fotó: Török Csaba

Az épület március 28-ai átadásán részt vett *Czunyiné dr. Bertalan Judit* államtitkár, *Popovics György* a Megyei közgyűlés elnöke és Dunaalmás apraja-nagyja, akik egy élvezetes, sokszínű és tartalmas műsort nézhettek végig.

Ünnepélyes könyvtárátvétel dr. Voit Pállal, Popovics Györggyel, Czunyiné dr. Bertalan Judittal és Czeplédi Zoltánnal. Fotó: Török Csaba

A Megyei Könyvtár továbbra is nyitott a megújult infrastruktúrával rendelkező

könyvtáráépületben működő KSZR könyvtárak felújítására.

Azt várjuk el, hogy a közvetlen állami finanszírozás a kistelepüléseken jelentős mértékben növelje a könyvtárhasználatot, a beiratkozók számát, hiszen minden fejlesztés akkor éri el a célját, ha számokkal is mérhető eredmények születnek.

Ebben nagy a felelőssége a községi könyvtárosoknak, akiket ebben segíti a Megyei Ellátási és Módszertani Osztály.

Könyvtárártadó Bajnán

MIKOLASEK ZSÓFIA

Április 27-én Bajna település apraja-nagyja gyűlt össze a falu könyvtárában. Meghitt, barátságos ünnepségen vehettünk részt: a helyi népdalkör, az iskola néptáncosai, vers-és prózamondók, valamint a Garabonciás együttes szolgáltatta a színvonalas műsort. Beszédet mondott *dr. Voit Pál*, a megyei könyvtár igazgatója és *Popovics György* a Megyei Közgyűlés elnöke is. Mindezt abból a nagyszerű apropóból, hogy a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Megyei Ellátási és Módszertani Osztályának és a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszernek a segítségével megújulhatott a község könyvtára.

Mit is jelent a megújulás?

Első körben a települési könyvtár 17 000 kötetéből mintegy 12 000 darabot leselejteztünk, ezzel megszüntetve a könyvtár raktár jellegét. A felszabaduló helynek köszönhetően új terek nyíltak meg a bajnai olvasóközönség számára, melyet új könyvtári bútorokkal: kölcsönző-asztallal, polcokkal, olvasói asztalokkal, szőnyeggel, színes párnákkal „dobtunk fel”.

A fejlesztés nem áll meg természetesen. Ebben az évben folyamatosan rögzítjük a falu dokumentumait a TextLib integrált rendszerben, továbbra is ellátjuk dokumentumokkal, valamint olvasói számítógépet és fényképezőgépet is

vásárolunk, hogy magasabb színvonalon tudjon szolgáltatni a könyvtár a falu közössége számára.

Természetesen a programok szervezésében is segítjük a települést: a digitális kompetenciafejlesztő előadást már meghallgathatták a lakosok *Pretsner Ramónától*, májusban pedig érkezik *Finy Petra* költő. Ősszel a könyvtári hét keretén belül olvasásfejlesztő foglalkozást tervezünk, végül az adventi időszakban családi programmal várja majd a könyvtár az érdeklődőket.

Biztosak vagyunk abban, hogy a könyvtáros, *Erdősné Csík Katalin* mindent megtesz azért, hogy a könyvtár a település élő közösségi terévé váljon, és jó partnere ebben a polgármester, *Pallagi Tibor* is.

A felújított bajnai könyvtár.

Fotók: Török Csaba

Nemzetközi könyvtárbuszos találkozó Pécsen

MIKOLASEK ZSÓFIA

Pécs minden évszakban gyönyörű, és mindig jó választás. Meg kell állapítanom azonban, hogy tavasszal a legszebb! A gyönyörűen felújított belváros, a rengeteg virágzó hársfa, a sok fiatal, a fagyizók és kávézók hatalmas kínálata, a mediterrán hangulat rabul ejti az embert. Főleg akkor, ha ehhez még szakmai program is társul...

A Csorba Győző Megyei Könyvtár első alkalommal szervezte meg a könyvtárbusz találkozót. A csütörtökön kezdődött háromnapos szakmai találkozó első napján külföldi és hazai szakemberek mutatták be a könyvtárbuszos szolgáltatásaikat, a legjobban hasznosítható gyakorlataikat. Előadásokat tartottak a könyvtárbuszok oktatásban, közösségfejlesztésben és az esélyegyenlőség megteremtésében vállalt szerepéről. A résztvevők könyvtárbuszsal együtt érkeztek Pécsre Horvátországból, Ausztriából, Szlovéniából, Bosznia-Hercegovinából, valamint hazánkban Nyíregyházáról és Miskolcra.

A nyolc ország könyvtárosainak részvételével rendezett Pécsi Könyvtárbusz-találkozón tartott sajtótájékoztatón Hoppál Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kultúráért felelős

államtitkára elmondta: az államtitkárság a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszakban keresi a könyvtárbusz-hálózat építésének lehetőségeit, mert azt szeretné, ha a könyvtári szolgáltatások minél több, kistéleplelésen élő ember számára elérhetővé válnának. Azokon a területeken, ahol könyvtárbusz működik, nőtt az olvasási hajlandóság, és ez jó, mert a kultúrával való találkozás hozzájárul az életminőség javításához. Bár hazai és uniós forrásokból az elmúlt három évben mintegy 600 fiókkönyvtár újult meg, sok olyan község van, ahol ilyen nem működik, a könyvtári szolgáltatás biztosítására a könyvtárbusz jelentheti az egyetlen jó megoldást. A pécsi központú Csorba Győző Könyvtár munkája példaértékű, hiszen 2010-ben és 2014-ben is vásárolt egy-egy könyvtárbuszt, melyek Baranya megye 58 kistéleplelésén nyújtanak hozzáférést a könyvtári szolgáltatásokhoz.

A szervezők szándéka volt, hogy az Európa-szerre népszerű speciális szolgáltatások előnyeit minél többen megismerjék, ezért április 24-én a könyvtárbuszok városi felvonulását követően bárki számára szabadon megtekinthetőek, bejárhatóak voltak a Tudásközpont parkolójában állomásozó járművek. Több iskolából is érkeztek fiatalok, hogy játékos feladatok segítségével ismerhessék meg a buszokat és a szolgáltatást.

Folytatódott a digitális kompetencia-fejlesztés diákoknak

SZILASSI ANDREA

2015 áprilisában újabb állomásokon: Dunaalmáson és Szomódon került sor ismeretterjesztő előadásokra diákoknak a községi könyvtárakban. A gyerekek ezúttal is az okostelefonok használatának szerteágazó és helyenként rejtélyes témakörét választották. Dunaalmáson *Kecskeméti József*, Szomódon *Szalay Zsolt*né pedagógus-könyvtárosok szervezték meg a programot a KSZR keretein belül.

A gyerekek itt is nagy érdeklődéssel hallgatták a telefonok megóvásával kapcsolatos tanácsokat és az akkumulátor kímélésére vonatkozó javaslatokat. Egy 10,1 collos, androidos tablet segítségével jól demonstrálható volt, hogy a beállításoknál milyen funkciókat hogyan lehet szabályozni annak érdekében, hogy az energiagazdálkodás optimális legyen. Megnéztük együtt azt is, hogyan tudjuk a havi adatforgalmunkat figyelemmel kísérni annak érdekében, hogy ne lépjük át a szerződéskötéskor megállapított tarifát. Beszélgettünk még adataink védelméről és azokról a dolgokról, amelyek a telefonhasználaton keresztül a magánszféránkat, emberi kapcsolatainkat veszélyeztetik.

Dunaalmás. Az előadás kezdetére várva.

Fotó: Szilassi Andrea

A szomódi gyermekek egy csoportja Szalay Zsoltné könyvtáros-pedagógussal. **Fotó: Szilassi Andrea**

Ezúttal is szóba került a különféle ingyenesnek mondott applikációk letöltése, illetve a használatért cserébe támasztott feltételek sokasága. Ebben az androidos és windows-os tapasztalatokra, tudnivalókra is kitértünk. Befejezéséppen érdekes és hasznos online cikkekből, applikáció-ajánlatokból következett egy mustra. Az előadást követően a dunaalmási diákok beiratkoztak a frissen felújított könyvtárba, Szomódon pedig személyes problémák megbeszélésére került sor.

Szilassi Andrea Szomódon.

A megjelent dunaalmási és szomódi diákok mindegyike rendelkezett okostelefonnal – akárcsak a márciusi naszályi programon. A túlnyomó többség mindhárom helyszínen valamilyen Android rendszerű készüléket birtokolt, mindössze 4 fő rendelkezett Windows Phone-nal, és egyetlen iPhone jelentette a kevéske kivételt az összesen 100 főnyi résztvevőnél.

Mondom, hallom, rajzolom!

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

Gyermekkönyvtárunk a költészet és a vers méltó megünneplésére egy három pillérből álló programsorozatot szervezett **Mondom, hallom, rajzolom!** címmel. Ennek első állomása 2015. április 13-án egy szavalóverseny volt alsó tagozatosok részére. Eddig teljesen szokványos a történet...

Ami szokatlan, az az, hogy együtt versenyeztek az egészséges, és a sérült gyermekek. Lehetőséget kívántunk teremteni ugyanis arra, hogy a sérült gyerekek is megmutathassák magukat, a tudásukat, az egészségesek pedig megpróbálják megérteni azt, hogy a másság csupán külsőleg nyilvánul meg, belül mindenki érez: szeretetet, örömet, bánatot, boldogságot, félelmet, vagy magányt.

13 iskola 30 tanulóját hallgatta meg a háromtagú zsűri: Tóth Zsóka előadóművész, Adorjáné Almási Katalin fejlesztő pedagógus, és Mikolasek Zsófia drámapedagógus-könyvtáros.

A zsűri a döntést követően hasznos tanácsokkal, útmutatóval, és bátorító szavakkal látta el a résztvevőket. Két kategóriában díjazta a versenyzőket, 15 kötetet

osztott ki, ám minden résztvevő ajándékot kapott.

A zsűri gratulál a díjazottaknak.

Fotók: Sutáné Csulik Andrea

Ahogy Mikolasek Zsófia fogalmazott:

*„A verseket kívülről kell megtanulni, de belülről kell elmondani. Amikor azt láttátok, hogy nevetünk, vagy könny csordul ki a szemünkből, az azt jelentette, hogy valóban **belülről** mondtátok el a verset.”* S egy biztos, sem könnyekben, sem kacagásban nem szenvedtünk hiányt!

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával megvalósuló programsorozat május 4-én folytatódik a Katáng együttes koncertjével. A harmadik pillér, a rajzverseny eredményhirdetésére pedig május 17-én kerül sor a József Attila Megyei Könyvtár hagyományos gyermeknapi rendezvényén.

Húsvéti szöszmötölő - Tavaszi kézműves hét a JAMK-ban

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

Évek óta küzdöttünk a problémával: a tavaszi kézműves foglalkozásainkra (húsvét, anyák napja) alig volt érdeklődő. Semmi esetre sem akartam tehát egy újabb, maximális befektetett energiával, csodaszép alkotnivalóval, majd kevés látogatóval kecsegtető programot szervezni. Szerencsére van két kolléganőm, akiknek a lelkesedése akkor sem csökken, amikor az enyém már eléggé lehervadt... Kitalálták, hogy ha az adott „egy-délután-másfél-óra” nem jön be, akkor legyenek helyette *egész hetes non stop* alkotónapok.

Jó, elsőre tényleg nem tűnik logikusnak, de a nyári szöszmötölős szerdák bebizonyították, hogy ha nyitvatartási időben bármikor alkothatnak, többen igénybe tudják venni szolgáltatásunkat. Meghirdettük tehát 2015. március 31. és április 4. között a *Húsvéti szöszmötölős alkotónapokat*. Már hetekkel az esemény előtt „reklámoztuk” az olvasóknak; előbb szóban és online, majd egy-egy szórólappal is megerősítve meghívásunkat. Az olvasók reakciója egy halvány szemöldök-rezdülés volt csupán, bár inkább örültek a lehetőségnek, mintsem csodálkoztak.

A szóban forgó hét első nyitvatartási napján ki is állítottuk mintadarabjainkat a jó öreg mesélős hokedlire, s vártuk az olvasókat. Eleinte bátortalanul, de jöttek szép lassan! Nem zavarták egymást a könyvet válogatók és az alkotók. Tökéletesen megfértek egymás mellett – nem volt nagyobb az alapzaj, szinte családias légkör uralkodott. És persze a munkánk jóval több volt, de mi nagyon élveztük, hogy minden percben van feladat! Fáradtságot csak akkor éreztünk, amikor esténként 6 óra után elfordítottuk a kulcsot a zárban.

Volt olyan család, aki minden nap eljött, mindent elkészített, s már-már komoly fejtörést okozott, hogy mit csináljanak holnap?! Esetenként a

nagymamák jobban élvezték, mint a kis unokák, ám egyikük sem unatkozott, ha az apró megunta, kapott egy játékot, vagy belehuppant a hintaszékbe/babafotelbe egy szépséges mesekönyvvel. Amit nagyszerű volt tapasztalni, hogy családotul jöttek az alkotók! S ebben nem is a „mit készítünk” volt a fontosabb, hanem az, hogy „együtt készítjük”. A mi kapcsolatunk is szorosabbra fűződött ezekkel az olvasókkal, ami egy gyerekkönyvtárban felbecsülhetetlen érték!

Mintadarabok.

Fotó: Simon-Kontra Erzsébet

S miután nem csak a belbecs, de a külsín is fontos: az összesítés nagyon jó eredményt mutatott! 141 olvasó vette igénybe alkotó napjainkat, ami valljuk be, sokkal eredményesebb, mint egy másfél órás foglalkozás.

Semmi kétség – a gyerekekkel együtt nagyon várjuk az anyák napi kézműves hetet!

Csendes kikapcsolódás és alkotás a könyvtárban.

Fotó: Erősné Suller Ildikó

Csiribiri mesés-zenés foglalkozások

ZIMONYI ZSANETT

Április 13-án, a Helischer József Városi Könyvtárban elindult egy programsorozat *Csiribiri* címmel, amelyre szeretettel várjuk a gyermekükkel (gyermekeikkel) otthon lévő szülőket és a még nem óvodás kisgyermeküket. Ezeket a mesés-zenés ölbeli foglalkozásokat két fiatal, tehetséges anyuka, *Kulcsár-Elek Csilla* és *Tóth Zsuzsanna* vezeti. Havi rendszerességgel tervezzük a programot folytatni.

Az első foglalkozáson érintgető, csiklandozó mondókákat tanulhattak a szülők és elhangzott két nagyon kedves kis mese is, egy erdélyi szász népmese: *Mese az öt lábujjról*, és egy francia népmese: *Mese a kislányról, aki belepottyant a sárba*.

A szülőkkel való közös mesélés, mondókázás, éneklés egy bensőséges tevékenység, amely különösen fontos a kicsik számára. Ehhez próbálunk ezekkel a foglalkozásokkal és könyveinkkel segítséget nyújtani.

Következő foglalkozásaink:

Május 4. hétfő 10 óra:

Az egér farkincája (magyar népmese).
Mondókák állatokról, höcögtetők, lovagoltatók.

Június 1. hétfő 10 óra:

A Nagyanyó meg a tyúkocskája (orosz népmese).
Kóró és a kismadár. (magyar népmese). Altatók, ringatók.

A fotókat Steindl Nóra készítette. Montázs: Szilassi Andrea

GÁTHY ZOLTÁN VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS HELYTÖRTÉNETI MÚZEUM

2510 Dorog, Bécsi u. 42. Pf.: 17.

A Nap és a Hold elrablása – Kéjáték 4 éven felülieknek

GURINNÉ PINTÉR GABRIELLA

Könyvtárunk abban a szerencsében részesült, hogy egy megnyert pályázat eredményeként újra vendégül láthattuk a **Figurina Bábszínházat**. Nagyon örültünk a lehetőségnek, hiszen a legutóbbi találkozó is nagy élmény volt gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Ebben a műsorban pusztá kezek keltették életre a Világot. Ők mesélték el egy különös fényablakban, miként győzte le egy bátor Legény a Sárkányt, aki elrabolta a Napot és a Holdat.

A mese előtt a játékosok beavatták nézőiket a kéjáték rejtelmeibe.

A Figurina Bábszínház Dorogon.

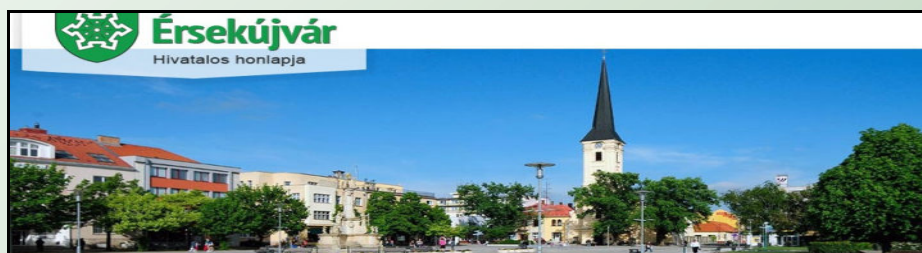
Fotó: Gurinné Pintér Gabriella

A gyerekek és kísérőik is nagy izgalommal nézték az előadást, próbálták felismerni a kezek által életre hívott figurákat. Az előadás létrejöttét az NKA támogatta.

A gonosz sárkány és a legény harca tűzzománc figurákkal illusztrálva. Kép forrása:

<http://www.figurina.hu/index.php/musoraink/item/22-a-nap-és-a-hold-elrablása.html>

Szlovák – magyar könyvtáros találkozó Érsekújváron

**IFJ. GYÜSZI LÁSZLÓ - NÁSZ JÁNOS
- DR. VOIT PÁL**

A könyvtárosok világnapját minden évben április 14-én tartják. Ebben az évben az a nem mindennapi lehetőség adatott számunkra, hogy a József Attila Megyei és Városi Könyvtárat képviselhettük az érsekújvári, járási feladatokat ellátó Anton Bernolák Városi Könyvtár meghívására. A vendéglátó könyvtár vezetője, *L'ubica Cervená* jó barátként köszöntött bennünket és kiemelte azt, hogy a több évtizedes könyvtári kapcsolatunkban most is aktuális az együttműködés, a kölcsönösség.

Kecskés Ildikó kalauzolja a vendégeket a könyvtárban.

Fotó: Farkas Iván

A világ bármely szegletében is lehetnek akár nagy, vagy kis könyvtárak, de a tapasztalatok és a birtokunkban lévő információk, adatbázisok megosztásával, számíthatnak egymásra és ezzel a

saját szolgáltatásainkat is sokkal jobban tudjuk közkinccsé tenni.

Dr. Voit Pál igazgató elmondta, hogy könyvtárunk mindig is nyitott az együttműködésre, mert a kapcsolatrendszerébe beletartoznak a határon túli könyvtárak. Különösen azok, ahol nagyobb számban élnek magyar nemzetiségek. Mivel az érsekújvári könyvtár kétnyelvűség alapján szolgálta, és hozzá tartoznak a járásbeli települések könyvtárai is, ezért ismertette a Duna jobb partján 2013-tól működő állami finanszírozású kistélepülési könyvtári ellátást.

Dr. Voit Pál a tatabányai könyvtárban folyó gyakorlatról beszél. Fotó: Farkas Iván

Nem jöttünk üres kézzel, közel 400 darab magyar nyelvű, főleg szépirodalmi témájú ajándékkönyvetadtunk át, amiket a párkányi, köbölküti és muzslai könyvtárak kapnak majd, de válogatott saját maga számára a vendéglátó könyvtár is. *Voit Pál* hangsúlyozta, hogy ezek a

könyvek nem újak, de azért olyanok, amelyeket bárki szívesen kithet a könyvespolcára.

Ezt követően *Nász János*, a megyei könyvtár ökológiai arculatának felelőse néhány mondatban részletezte a tatabányai könyvtárban folyó ökológiai információs szolgáltatásokat. Szólt az általa szerkesztett és havonta megjelenő öko-hírlevélről, valamint az 5 éve megrendezett öko-esték előadássorozatról. Felajánlotta, hogy egy öko-előadást szívesen megrendeznénk itt, Érsekújváron.

Csoportkép Érsekújváron. Fotó: Farkas Iván

Harmadikként *ifj. Gyüszí László* a könyvtárunkban folyó helyismereti munkákról tartott egy rövid ismertetést, hangsúlyozva, hogy a könyvtárak azok az intézmények, amelyek letéteményesei a helytörténeti irodalomnak és tájékoztatásnak.

Külön köszönet illeti az igen lelkes szervezőt, *Kecskés Ildikó* járási módszertanost, aki kollégáival együtt a tolmácsolásban is jeleskedett.

A kistelepülési könyvtárosokon kívül részt vett a tanácskozáson *Szőcs Ferenc* Köbölkút és *Farkas Iván* Muzsla polgármestere is. Sok olyan téma merült fel, amelyben tudjuk egymást segíteni, erősíteni rendezvényekben, kiállításokban és más helytörténeti kérdésekben is, de a napi munkában is, mint például a könyvtárak közötti direkt kölcsönzésben a magyar ajkú egyetemi hallgatókat segítve.

**Kecskés Ildikó dr. Voit Pállal a JAMK teraszán
a 2014 május 18-án, a Tatabányán tett látogatáskor.
Fotó: Török Csaba**

A Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal 64. találkozásáról

DR. HORVÁTH GÉZA

„Mégfogyva bár...”

A téli szünet után, újabb oszlopos tagunk, *Padányi Lajos* elvesztése után nehéz szívvel, de annál nagyobb összetartással, szeretettel, jó légkörben zajlott legutóbbi baráti megbeszélés „törzshelyünkön”. Az ő emléke végig velünk volt, van.

Fotó: dr. Horváth Géza

Nádasi Lászlóné tájékoztatójával indult a délután. Ő azzal kezdte, nagy öröm, hogy Nyergesújfalun a volt Felszabadulás tér ezután a *Padányi* tér nevet viseli, a három generációs helyi tanár dinasztia, köztük az általunk személyesen ismert *Lajos* emlékére. A Süttői Erdészeti Turista szakosztálya március 21.-én Gombás pusztán elhunyt tagtársai, köztük *Padányi Lajos* emlékére fát ültetett. A szervezet a szokásos szeptember 6-i pusztamaróti megemlékezés

keretében kopjafa állítását tervezi elhunyt barátunk, tagtársunk emlékére. Ismeretes, mennyire szívügye volt *Lajosnak* a pusztamaróti csata és a hely megismertetése szélesebb körben is.

Nádasi Lászlóné tájékoztatójában megemlítette, hogy a városból kivonuló cementgyár kiállító terem létrehozását tervezi, amely várhatóan decemberben kerül átadásra. Itt a cementgyári relikviák, ipartörténeti emlékek mellett láthatóak lesznek helyi néprajzi és helytörténeti tárgyak, köztük a *Szántó Istvántól* vásárolt gyűjtemény is. Elhangzott továbbá, hogy a lábatlani Sárlos Boldogasszony templom három harangját kilencven éve, 1925. július 2-án szentelték fel. Ebből az alkalomból, időközben hivatalossá vált, hogy a Kossuth Rádióban e piszkei harang hangját hallhatjuk idén július első hetében, minden délben. Elnök asszonyunk tájékoztatást adott *Gerecsei Zsolt* ácsi lelkész tagtársunk I. világháborús-, illetve a település középkori egyháztörténetével kapcsolatos kutatásairól is.

Barakka Gábor a Süttői Értéktár Bizottság elnökeként a helyi temető-, 100 évnél régebbi-, köztük szív alakú síremlékeinek megmentéséről, valamint az 1716 óta fennálló egyházközség anyakönyveinek kutatásáról számolt be. Beszért a már említett gombáspusztai kirándulásról is.

Horváth Sándor az elmaradt kecskekői bányalátogatásunkat szervezi, amelyre várhatóan áprilisban fog sor kerülni.

Bokros Zsuzsa szomorúan konstataálta, hogy tereprendezés címén természetkárosítás folyt a településen és számtalan hasznos, színes fészkelő

madár, partifecskék, gyurgyalagok. lakóhely nélkül maradtak Nagysáp környékén

E sorok írója, a „legmesszebből jött ember”, a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár helytörténészeként a helyi „Jó szerencsét! emlékévé (2016-17)” kapcsán új helytörténeti kiadványok terveiről-, előkészületeiről szólt. Megemlítette továbbá, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezete szeptember elején szakmai utat tervez Lábatlanra és Karvára. Ezzel kapcsolatban, a tartalmas program kialakítását illetően megköszönte a helyiek segítségét.

Primusz Sándor, aki több mint negyven évet a papírgyárban vezető beosztásban töltött, kettős érzéssel mesélte, hogy tudomása szerint valaki megvásárolta az öreg papírgyári épület maradványát, amely már évek óta csúfította a városképet. Szerencse, hogy tagtársunk folyamatosan gyűjtötte az ipartörténeti dokumentumokat, így a múlt egy értékes darabja magántulajdonba kerülése után,- az ő munkája révén- megmarad az utókor számára.

Kovács Lajos, aki legtermékenyebb helytörténész talán az egész megyében-, a Dorogi Füzetek 46- és 47. példányával örvendeztette meg társaságunkat. Sajnálattal számolt be a Honismereti Egyesület gondjairól, a hatósági bürokrácia újjáalakítást kikényszerítő működéséről.

Menyhárt Csaba, a Dorogi Füzetek társszerkesztője a Dorogi kerület választásainak 1848-1938 közötti történetét feldolgozó munkájával „írta be magát” körünk históriájába, tagtársaink közé. Ő *Reviczky Károly* egykori bikoli birtokos személye után kutatva került kapcsolatba társaságunkkal. Anyaggyűjtéseihez kért és kapott segítséget.

Izsó Károly, fáradhatatlan tagtársunk gyűjtőmunkájáról és az ezzel kapcsolatos élményeiről mesélt. Folyamatosan bővíti már meglévő anyagait. A nyári szünet előtt Bajnára várja a kutatókat, ahol a most folyó ásatásokkal is megismertet majd bennünket.

Májusban, *Gerecsei Zsolt* meghívására Ácson találkozunk. Itt és akkor e rövid összefoglaló elején említett egyháztörténeti kutatási eredményit tárja majd a Lábatlani Helytörténeti Kerekasztal kicsi, de lelkes helytörténész csapata elé.

Emlékkonferencia Héregen Magyary Zoltán és Techert Margit halálának 70. évfordulójára

DR. HORVÁTH GÉZA

Héreg Község Önkormányzata, Tata Város Önkormányzata, a Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kara és a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság emlékkonferenciát rendezett március 24-én, Héregen.

A megemlékezés koszorúi. Fotó: Dr. Horváth Géza

A konferencia első momentumát az erdészház előtti téren, a helyi temető mellett 2003-ban emelt kopjafánál *Keresztesi József* a Népfőiskola Társaság képviselőjeként idézte fel *Magyary Zoltán* emberileg és szakmailag is példaeértékű munkásságát. *Nieszner József*, a község polgármestere a vendéglátók nevében többek között a kis falu nagy halottja emlékének helyi ápolásáról beszélt.

Nieszner József. Fotó: ifj. Gyüsi László

Maga az emlékkonferencia a Jókai Mór Művelődési házban folytatódott. Itt *Michl József*, Tata polgármestere a lakosságból közösséget formálás párhuzamát hangsúlyozta. Megemléktette, hogy 2008 óta Tata város megújításának terve Magyary nevét viseli, amit 2015 után az otthonépítés szándékával, szintén a névadó gondolkodás módja alapján újítanak meg.

A nyitó előadást *Dr. Verebélyi Imre* professzor, a győri Széchenyi István Egyetem tanára, a Magyary-féle Közigazgatási Intézet modern kori utódjának volt vezetője tartotta. Főként tatai, de járási és megyei kötődéseit, Magyarnak a megyerendszerről vallott felfogását, ezzel kapcsolatos előremutató vizsgálódásainak fontosságát ismertette és elemezte.

A központi közigazgatás szervezése és az egyetemi katedra után 1935-45 között a tatai járásban lefolytatott tényfeltáró vizsgálatról szólva így fogalmazott. Értelme és jelentősége, mához szóló üzenete ebben állt: a közigazgatás tanulja meg, mit igazgat. A helyzetet elemző módszer és az általa született modell értékű tanulmány a helyi társadalom láttelepe bemutatta az akkori helyi igényeket, feladatot szabott a közigazgatás számára. Az ebből levonható elméleti következtetések ma is helytállóak, fontosak napjaink fejlesztési elképzeléseinek formálásában, megvalósításában.

Dr. Babus Antal az MTA Könyvtár és Információs Központ osztályvezetője Magyary életének eddig „fehér foltjaként” számon tartott 1935. évi szovjetunióbeli útjának tényeit, tanulságait, saját kutatási eredményeit osztotta meg a hallgatósággal. Az 1930-as években „minden út Moszkvába vezetett.” A korszak jelentős gondolkodói-, újságírók, írók: *André Gide*, *Lion Feuchtwanger* és mások, magyarok közül *Illyés Gyula*, *Nagy Lajos*, *Sinkó Ervin* tettek látogatást Sztálin Szovjet-Oroszországában. Magyary – egy konzervatív magyar tudós – nem ideológiai, hanem szakmai alapokon közelített az ottani végrehajtó hatalom működéséhez, eredményességéhez. A sikeres végrehajtás miatt Magyary jó véleménynyel volt a Szovjetunió közigazgatásáról, mivel annak eredményességét tekintette mércének.

Magyaryné Techert Margit tudományos és társadalmi tevékenységét *Papp Barbara* történész - pszichológus kutató foglalta össze. Mottója: diplomás nő a Horthy-korszakban. Magyary Zoltán feleségének életútja, szimbólumként tekinthető ebben az összefüggésben. Az előadó ismertette a nőkérdést a két világháború közötti időszakban, a Magyar Női Szemle című lapot, melyet *Techert Margit* és köre szerkesztett, s mindezek fényében mutatta be a nagy tudós feleségének életpályáját.

Sajnos kevés idő maradt arra, hogy *Techert Margit* tudományos tevékenységétől szólnjon, melynek fő iránya a görög filozófia felé mutatott.

Dr. Belány Márta miniszterelnökségi helyettes államtitkár hozzászólásában megerősítette: a Magyary által képviselt, és mára már örökséggé lett szellemet, gondolatiságot, szakmaiságot elkötelezettséggel, alázattal és szolgálattal kell ápolni és továbbvinni.

A konferencia zárszavában *Dr. Popovics György*, a megyei közgyűlés elnöke is a példa erejéről szólt. Azok, akiknek „nem térkép e táj”, - legyenek közigazgatási szakemberek, ma is fontos feladatuk, hogy segítsenek az itt élő emberek gondjainak megoldásában a hatékonyság és a gazdaságosság jegyében. A

Komárom-Esztergom Megyei Értéktár Bizottság elnökeként röviden ismertette az e területen folyó munkát. Rámutatott, Magyary Zoltán személye, munkássága a megyei értéktárba is felvételre kerülhetne. Kevesen tudják, hogy a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár az

ország harmadik legjelentősebb Magyar-gyűjteményével rendelkezik. Valóban fontos lenne, hogy megyei értéké nyilvánítsák Magyary Zoltán tevékenységét és a könyvtárban található értékes gyűjteményét.

„... majd minden elcsendesedett...” 70 évvel ezelőtt ért véget a II. világháború Dél-Komáromban

MÁRKU MÓNIKA

Ezzel a címmel emlékeztünk szombaton (március 28-án) délután a komáromi Klapka György Múzeumban Számadó Emese múzeum igazgató és Rabi Lenke helyismereti könyvtáros előadásaival a 70 évvel ezelőtti komáromi eseményekre.

Számadó Emese. Fotó: Márku Mónika

A megemlékezés első felében Számadó Emese „A holokauszt végnapjai Komáromban” címmel tartott rendhagyó tárlatvezetést a múzeum egyik kiállítótermében. Emese előadását a tavaly október 12-én nyílt holokauszt kiállítás bemutatásával, illetve az ennek kapcsán kiadott könyv ismertetésével kezdte. Mind a tárlat, mind a kiadvány a holokauszt komáromi eseményeiről, a túlélőkkel, rokonaikkal, családtagjaikkal készített interjúkból, illetve visszaemlékezésekből áll. Korabeli és mostani

fotókkal, dokumentumokkal kiegészítve. Tavaly a holokauszt emlékévk kapcsán megnyílt kiállítás és a hozzá tartozó kiadvány az „Ezt a hazát tehát elvesztettem” címet viseli. Ezt a mottót Emese Zsolt Béla: *Kilenc koffer* című munkájából kölcsönözte. Megtudtuk tőle azt is, hogy miért éppen október 17-én nyílt meg ez a tárlat. Ennek oka, hogy Alapy Gáspárnak, Komárom egykori és legendás polgármesterének állítanak ezzel emléket, akit a nyilasok ezen a napon tartóztattak le 1944-ben. Először a Monostori erődbe vitték, majd a Csillag erődbe került, ahonnan Dachaubába deportálták december 21-én. Itt halt meg 1945. február 5-én. Elfogását főként személyes bosszú eredményezte.

Az 1938-as visszacsatolást követően a Wojtovicz család több pozíciót szeretett volna magának, de Alapyt nevezték ki az egyesült Komárom polgármesterének. A nyilasok hatalomra kerülését követően ifj. Wojtovicz Richárd lett a Komárom megyei főispán, aki új pozícióját felhasználta a nyugalmazott polgármester elleni bosszúra.

A deportálásokig mintegy 2300 zsidó élt Komáromban, s csupán 248 fő tért haza a megpróbáltatások után. Ők hozták létre Észak-Komáromban a zsidó egyházközséget. Emese előadásának második felében videókat néztünk, interjúkat olvashattunk a túlélőkről, családtagjaikról, melyeket vagy Emese személyesen készített, vagy az általa közreadott felhívásra érkeztek hozzá. A személyes történetek alanyai a Csillag erőd egykori zsidó,

cigány és politikai rabjai voltak, akiket innen a koncentrációs táborokba hurcoltak. A deportáltak mellett megismerkedtünk a nyilasok által a Dunába lőttek és jég alá vertek családtagjai által elmondott történetekkel, valamint olyan emberekkel akik mint zsidómentők segítettek a (helyi) zsidóság megmenekülését. Néhány név közülük: *Anker Sándor* a komáromi méntelep egykori tulajdonosa, *Kraft Ferenc* a Kraft Szálloda tulajdonosa, és *Sorg Jenő* építőipari cégtulajdonos, aki 1944 folyamán 1150 zsidót bújtatott házaiban. Emese előadása végén elmondta, hogy a rengeteg megkeresés miatt (a felhívás óta folyamatosan érkeznek hozzá anyagok) újabb kötet kiadásában gondolkodik.

György Károlyné. Fotó: Márku Mónika

Lélegzetvételnyi szünet után lementünk a pincébe, ahol György Károlyné Lenke már várt minket ismét egy izgalmas témával. Előadásának címe: **„Karácsonytól nagypéntekig – A háború utolsó hónapjai Komáromban 1944-1945”** volt. Történetét 1944 decemberétől kezdte, amikor a fővárost a szovjet csapatok körülvették, és megkezdődtek a szovjet taktikai bombázások. December 9-én Komárom városát bombázták, karácsonykor az almásfüzitői vasútállomás semmisült meg a bombatámadásokban. Ezen intenzív hadiesemények miatt a Komáromi Lapok sem jelent már meg. Csatarepülők és vadászgépek is bevetésre kerültek (pl. Sturmovik, II-2-es, és megjelentek Komárom fölött is az ún. „Mari nénik”, a Polikarpov PO-2-es zavarórepülők). 1944. december közepe táján

már nagy stratégiai jelentősége volt Komáromnak, hiszen ekkorra Esztergomot már felszabadították, és a Mária Valéria hidat is felrobbantották. Hogyan nézett ki ekkor Komárom? Miért volt nehéz helyzetben?

- Az elfoglalt területekről áradtak a városba a menekültek, ami lakásproblémákat okozott. (De élelmiszerhiány nem volt.)
- A szappanhiány és a tisztálkodási lehetőségek hiánya tifuszveszélyt hordozott magában.
- Elrendelték a kötelező beszállásolást.
- A debreceni hadikórházat a bíróság épületébe, a kiskunfélegyházi pedig az ácsi cukorgyár épületébe telepítették át.
- Újabb korosztályok kerültek behívásra.
- A harcok átcsaptak Esztergom vármegyéből Komárom vármegyébe.
- Dorog és Bánhida elestével megszűnt a környék áramellátása, amelynek következtében a civil riasztás rendszere nehézkesen működött.
- Állandósultak a szovjet zavarórepülések és bombázások, melyek ellen elsőtűtítéssel védekeztek.

Dr. Megay László akkori polgármester meghirdette és megszervezte a lakosság számára az önkéntes kitelepülést a Német Birodalomba, de a többség ennek ellenére lakóhelyén maradt. A komáromiaknak Drezda környéke volt kijelölve letelepedési területként. Megay együttműködött Wojtovicz főispánnal, de bizonyíték nincs arra, hogy ő maga is nyilas lett volna. Korábban, mielőtt Komáromba került, Ungvár polgármestere volt, ahol a zsidók üldözése miatt 1946-ban háborús bűnnel vádolták meg. A IV. SS-páncéloshadtest megérkezett Magyarországra Herbert Otto Gille parancsnokságával. A nagy csapamozgások következtében óriási forgalom generálódott a magyar közutakon, aminek következtében több közúti baleset is történt. 1945. január 1-jén megbeszélések kezdődtek Ácson a Konrád hadműveletekkel kapcsolatban. Közben január 8-án a szovjet páncélosok előrenyomultak a Garamtól Komárom felé. Több akadály is nehezítette előrenyomulásukat. Nehéz volt

számukra a manőverezés és az áttelepített tüzérség miatt hatalmas tűzpárbajba kerültek. A pápai újság tudósított erről a csatáról: „Komáromnál megsemmisítettük a bolsevisták tüzérségét” címmel. A szovjetek igen súlyos veszteségeket szenvedtek, hiszen elsősorban szovjet harckocsik semmisültek meg. Ez a páncéloscsata tizenhét napig tartott. Mérlege:

- A német-magyar veszteség: kb. 5100 halott, 83 páncélos
- A szovjet veszteség: kb. 7200 halott, 240 páncélos.

A harcok súlyosságát mutatja, hogy ismét kitelepítési felhívást intéztek a lakossághoz; január végén a levente korosztályt bevonultatták, Németországba vitték őket (levéltári források szerint mintegy 300-at); megkezdődött a hadiüzemek (pl. lengyár, timföldgyár) tervszerű leszerelése és Németországba telepítése; a raktárkészletek (pl. ácsi cukorgyár) és az állatállomány elszállítása; a még itt lévő munkaszolgálatosokat is nyugatra vezényelték. 1945 februárjában már mindennaposak voltak a szovjet zavarórepülések Komáromban, melyek célja a zaklatás és a felderítés volt. A „Mari nénik” időnként bombáztak és gépfegyvereztek is. A nyilas propaganda mindvégig harcra buzdította a lakosságot szórólapokon, plakátokon, újságcikkekkel. Márciustól amerikai stratégiai bombázások indultak Komárom ellen. Ismét vasútállomások, nagyobb épületek voltak a célpontok. A támadások során több civil vesztette életét. Ezen támadások a szovjet szárazföldi akció megsejítését szolgálták. Március közepétől ezek a támadások már nem csak stratégiai akciók, megtámogató bombázások voltak, hanem céljuk a Dunába szorítani a védőket és elfoglalni a területet volt. Egyre véresebb és intenzívebb harcok bontakoztak ki, s március 24-ig a környező területek (Kocs, Tata, Naszály, Dunaalmás, Mocsá) szovjet kézre kerültek.

Mi történt a végnapokon? Komárom délkeleti előterében véres, elkeseredett harcok folytak. Március 19-től Komárom város parancsnoka *Günter Pape* volt, aki a várható hadműveleti

terület miatt elrendelte a polgári lakosság kiürítését. *Megay* polgármester pedig előkészítette ennek tervét. Végül azonban csak Bélapusztai kiürítésére került sor. A véres harcok tovább folytatódtak Komáromtól délre, ezért március 27-én éjjel Almásfüzitő és Szöny katonai kiürítését is végrehajtották.

Komáromi polgárok 1938-ban.

Kép forrása: www.fortepan.hu

1945. március 28-án Dél-Komárom védői belső védelmi gyűrűt alakítottak ki, s heves utcai harcok után a szovjetek elfoglalták Komáromot majd felrobbantották a hidakat, hogy elzárják az ellenség elől a menekülési útvonalat. Másnap a szovjetek átkeltek a Dunán és folytatták a német és magyar csapatok üldözését. Március 29-én Észak-Komáromot a szovjetek szőnyegbombázással támadták, amely 34 civil áldozatot követelt. 30-án elfoglalták Észak-Komáromot is. 1945. április 4-én megalakult az ideiglenes csehszlovák kormány, s Komárom városa újból kettészakadt.

Az előadás végén vontunk egy kis mérleget. A keleti fronton és a magyarországi hadszíntereken elesett komáromiak (2014-ig felkutatott adatok):

- összesen 101 fő munkaszolgálatos halt meg
- bombázások és belövések következtében elhunyt 91 fő
- magyar elesett katonák és vasutasok: 12 fő
- szovjet atrocitások miatt elhalálozott: 5 fő

Szomorú tény – zárta előadását Lenke, hogy a Komárom környéki harcokban hősi halált halt magyar és német katonák száma, nevük, sírjaik helye még mindig feldolgozásra vár.

80 éves lesz az MKE

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Az Országos Széchényi Könyvtárban 2015. március 3-án ismét ülésezett az MKE Tanácsa. A főtítkári beszámolót - Fehér Miklós betegsége miatt - ezúttal *Bazsóné Megyes Klára*, a tanács elnöke tolmácsolta. A titkárság részéről *Hantal Zsófia* a tagság, *Horváth Tamás*, az MKE választási bizottságának elnöke az országos választás helyzetéről tájékoztatott. Bemutatkozott a Jogi Szekció és minden jelenlévő beszámolt a helyi választási eredményekről. Napirend szerint tárgyalta a tanács az MKE alapításának 80. évfordulójára tervezetteket, valamint a Fitz-díj jelölések előkészítését.

Mivel tanácsülés 2014 szeptemberében volt utoljára, a **főtítkári beszámoló** az az óta történetekre is kitért. Az elnökség október óta öt alkalommal ülésezett. Megfogalmazta állásfoglalását a Kulturális Kerekasztal számára a kulturális alapellátás által felölelt tevékenységek köréről és szempontjairól. (Az állásfoglalás az MKE honlapján elérhető lesz.) Az új Ptk.-val az országos választási eljárások elindítása okán kellett foglalkoznia. Előkészítette a novemberi életpálya konferenciát és pozitívan értékelte a témához kapcsolódó októberi tatabányai rendezvényt. Határozatot hozott, hogy a Füzeki-díj kitüntetettjének laudációja és üzenete a vándorgyűlésen elhangozzék.

A novemberi ülésen az elnökségi tagok egyeztették a vándorgyűlés felelőseit. Ekkorra strukturálódott az életpálya konferencia bértáblája. Felkérték az Országos Választási Bizottság tagjait. Az MKE Titkárság és alkalmazottainak helyzete, valamint az OSZK új vezetése miatt vált szükségessé az egyesület és az intézmény közötti egyeztetés és megállapodás. Egy szervezeti javaslatra foglalkoztak új tagkártya-konstrukcióval, de elutasították. Köszöntötték Barátné dr. Hajdu Ágneszt a KTE Emlékérem kitüntetettjeként.

December közepén a szervezettől bekért kérdésekről, tennivalókról egyeztettek. Az időközben kilépett és önállóan bejegyzett Pécs-Baranya Megyei Szervezet csatlakozási szándékát az új Elnökség hatáskörébe helyezték. Értékeltek a soproni vándorgyűlést. Meghatározták a 47. vándorgyűlés témáját, címét: **A minőség dinamikája, a fejlődő könyvtár**. Döntöttek a könyvfesztiválon történő részvételről, valamint pályázatokról. Itt tárgyalták azt is, hogy az MKE 80 éves évfordulójáról hogyan emlékezzenek meg. Az Egyesület új bejegyzése előtt a módosított *Alapszabály*hoz ügyvédi ellenjegyzés kéréséről határoztak. Tárgyalták a szervezeti EB-k szerepét és szükségességét.

Februárban határozták meg az éves munkatervet és értékelték a költségvetés helyzetét. Bakos Klára beszámolt a szolnoki vándorgyűlés helyszínén tett látogatásáról. Tárgyaltak a válságos helyzetbe került hatvani városi könyvtár érdekvédelmében a helyi

polgármesterrel. Meghallgatták Billédi Ferencné tájékoztatását és javaslatát a külföldi mintára (szakrészlegként) létrehozott nőkönyvtárról.

A **tagsági helyzet** kisebb vitát váltott ki. A matricák február 28-ig adnak érvényességet. Március elején 896 egyesületi tag fizetett tagdíjat, sokan újak. A tavalyi kétezer-kétszáz főhöz viszonyítva ez kevés. Vannak szervezetek, akik határozottabbak a tagdíj beszedésében, már januárban bekérik azt vagy a tagságuk fegyelmezettebb. Vannak viszont, akik kevésbé következetesek, ezen változtatni kell. Tagkártyát a titkárság az elnökség jóváhagyása után, havonta egyszer rendel. A szervezet, a szekciók egyre inkább értik a könyvelés új rendjét. A helyi választásokat követően a titkárság jogköre az OTP-nél a változás-bejelentés, ehhez a választási jegyzőkönyveket meg kell küldeni.

Molnár Jánosné kérte a Tanács állásfoglalását, hogy a Nemzeti Együttműködési Alaphoz és egyéb helyekre benyújtott pályázatokban önkéntesek foglalkoztatására vonatkozó nyilatkozatokhoz köthetne-e szerződést az MKE a szervezetek és szekciók elnökeivel, titkáraival. Munkájuk teljes mértékben kimeríti az önkéntesség fogalmát, a tanács támogatta a javaslatot.

Horváth Tamás az országos választás jelenlegi állását ismertette. A novemberben megalakult nyolctagú bizottság tagjai felosztották maguk között a szervezeteket és a szekciókat. 2014. december 2-án volt az első ülésünk, ahol egyeztették a tennivalókat és a határidőket. Levelező listát hoztak létre a folyamatos kapcsolattartásra. A január 23-ig meghosszabbított jelölési folyamat után az 50 jelölőpontot kapott jelölteknek kiküldték a felkérést szakmai programjuk, önéletrajzuk beadására. Két elnökjelölt van, a hét főtítkársjelöltre egy vállalta, a hat EB elnök jelöltre pedig senki. Elnökségi tagságot tizenöten, EB tagságot heten vállaltak. 32 szervezetből huszonkilencen küldtek szervezeti jelölőlapot. A 81-ből 39 testületi tag állított jelöltet. Egyéni jelölésből több érkezett, mint négy éve (kb. 800 fő).

A tisztújító küldöttközgyűlésre május 6-án kerül sor, érdekes választásnak ígérkezik. Fontos, hogy megfelelő, tárgyalóképes szakemberek kerüljenek pozícióba be. Az EMMI a társadalmi szervezetek érdekérvényesítő szerepét vizsgálva a könyvtárakét a legalacsonyabb szintre helyezi, nincs könyvtári osztály a minisztériumban, kérdéses a Könyvtári Intézet jövője, és hogy lesz-e életpálya-modell 2016-ra. A tagság a közgyűlés előtt legkésőbb tizenöt nappal kap értesítést a jelöltekről a szakmai programokkal és önéletrajzokkal.

A szervezetek közül ez alkalommal *Haraszti Pálné* és *Gerencsér Judit* a Jogi Szekciót mutatta be, amelynek gyökerei a bírósági könyvtárak újbóli létrejöttéig nyúlnak vissza. A szekció 1998-ban az MKE Társadalomtudományi Szekciójának bírósági könyvtárosok csoportjaként kezdte meg működését. 2011 márciusában váltak önálló szervezetté. A szekció részletes bemutatkozása a Könyvtárvilágban lesz olvasható.

A **szervezeti választásokról** a jelenlévő tanácsi képviselők, szervezeti elnökök számoltak be röviden. Bemutakoztak az új tanácsi képviselők. A Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, a Műszaki és a Múzeumi Szekció, a Vas, Somogy, Bács-Kiskun, Veszprém megyei szervezetek még nem tartottak választást. Új elnöke van a Gyermekkönyvtáros Szekciónak: *Ignác Lászlóné*, az Olvasószolgálati Szekciónak: *Molekné Kőrösi Beatrix* és a Zenei Szekciónak *Bándoli Katalin*. Fejér megyében *Burián Edit*, Heves megyében *Bodor Katalin*, Komárom-Esztergom megyében *Kissné Anda Klára*, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében *Kührner Éva* lett az új elnök. A legtöbb helyen igyekeztek fiatalítani a vezetőséget – több-kevesebb sikerrel, de a beszámolók sejtették, hogy az aktívan feladatot vállaló nyugdíjasok szakmai tapasztalatára, lelkesedésére is nagy szükség van.

Az **MKE megalakulásának 80. évfordulójához** kérte az elnökség a szervezetek ötleteit, és hogy vegyék figyelembe saját rendezvényeik összeállításánál. Az Elnökség három esemény során tervez megemlékezést amelle, hogy

üzenetet küld a nemzetközi szervezetek felé. A május 6-ai Küldöttközgyűlés és elnökségválasztás, valamint az MKE Vándorgyűlés kínál lehetőséget a megemlékezésre július közepén Szolnokon. A Magyar Tudomány Napjához kapcsolódva novemberben egy szakmai konferencia foglalkozna a könyvtár – könyvtáros – tudomány kapcsolatával. (*Fehér Miklós* a Könyvtárvilág 2015. évi 1. számában foglalkozik a témával.) Ez az év – a tisztújítás miatt is - az emlékezés és a megújulás éve lesz. Szükséges lesz a promóciós anyagok frissítése, lehet fotóanyagot

gyűjteni, kiállítást rendezni, a régi tagokat felkutatni stb. Az 55 éves Komárom-Esztergom Megyei Szervezet saját történeti kiadvány összeállításában is gondolkodik.

A **Fitz-díj** bizottság néhány tagja is jelen volt. A területi szervezeteket és szekciókat egymás között felosztva kezdik el április elejéig a javaslatok gyűjtését. A díjnak két-három éve igen nagy presztízse van. A kiadókkal és a minisztériummal felvett kapcsolat lendített rajta. A kiadók büszkék rá, ahogy azt a Vándorgyűlésen is láthattuk.

Könyvtárosok kirándulása Környére

TAKÁCS ANNA

Április 14-én ünnepeltük a könyvtárosok világnapját. Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezet ez alkalomból április 11-ére családi kirándulást szervezett Környére, ahol a könyvtárat és a tájházat tekinthettük meg. Elkísért bennünket *Turainé John Katalin*, Tatabánya alpolgármestere is.

Fotó: Kissné Anda Klára

Környén *Hajmáné Kalocsai Éva* könyvtáros és férje, *Hajma Mihály* mellett *Beke László* polgármester fogadta a csoportot. Beke Lászlóról tudni kell, hogy a község szisztematikus fejlesztése mellett a kultúráról, benne a

könyvtárról sem feledkezik meg. (Személyes ismeretségünk még a kistérségi könyvtárellátáshoz kapcsolódik: a kistérségi támogatás szinte teljes összegét fordíthatta a könyvtár állományfejlesztésre, de ugyanannyit biztosított mellette költségvetési forrásból is.) A fejlődés titka szerint adódik a község adottságaiból (ipari park, nagyszámú egyéni vállalkozó, akik lehetőség szerint mindig kapnak helyi megbízásokat), és az összefogásból. A község háza villanyfogyasztását szinte teljes egészében napenergia biztosítja - a művelődési házét csak azért nem, mert a nagyterem szellőzése sokat fogyaszt... Körültekintés, folyamatos tájékozódás, az új iránti érzékenység is minden bizonnyal hozzájárul a folyamatosan szépülő és élhető község fejlődéséhez, amit – remélhetőleg – az is befolyásol, hogy a polgármester úr gyermekkorától olvasó és könyvtárhasználó.

A rövid tájékozódás után költészet napi programon vehettünk részt. A művelődési ház melletti – szépen kialakított – téren először hangszórón hangzottak el versek, majd élő műsor következett helyi előadókkal. Az ünnepséget megelőzően felkérték a lakosságot, hogy feleslegessé vált versesköteteiket ajánlják fel, és a délelőtti folyamán jelképes (10 Ft-os)

áron vásárolhatták meg az érdeklődők. Ezt hagyományteremtő programnak tervezik a szervezők.

Ezt követően elbúcsúztunk a polgármester úrtól, majd rövid séta után a község tájházát tekintettük meg. A hagyományos parasztházban megnézhattuk a régi konyha felszerelését, a „tisztaszobát”, de láthattunk szövőszéket, bölcsőt, népviseleti emlékeket. Mindezt – és a csűrben a paraszti gazdálkodás eszközeit – a község lakói gyűjtötték össze. A bútorok egy részét a tatai német nemzetiségi múzeumtól kapták kölcsön.

Fotó: Kissné Anda Klára

Az egykori istállóból nagyobb családi ünnepek megrendezésére is alkalmas helyiséget alakítottak ki, látogatásunkkor épp egy 60 éves házassági évforduló ünneplésére készültek. (A terítés kellékei a tájház tulajdonát képezik.)

A halastó melletti séta után *John Katalin* is elköszönt tőlünk – reméljük, nem csupán udvariasságból mondta, hogy nagyon jól érezte magát –, minket pedig még némi munka várt: *Erősné Suller Ildikó* úgy döntött, itt az ideje, hogy megismerkedjünk díszdobozok díszítésével. Akrilfesték, dobozok, tolltartók, színes mintás papírok, szalvéták álltak rendelkezésünkre, mi pedig – némi hitetlenséggel és baráti segítséggel – nekiálltunk a munkának. Végül mindenki saját készítésű díszdobozzal indult haza, *Hajmáné Éva* pedig felírta, mi mindent tudna hasznosítani az

iskolában és a könyvtárban a manuális foglalkozásokhoz. Ildikó további ötleteket kapott az olvasóteremben, hiszen a helyi alkotókör is fantasztikus kézműves munkákat készít, amelyből vásárokat is tartanak, a bevételt a működéshez és jótékony célra hasznosítják.

Fotó: Kissné Anda Klára

A kirándulás résztvevői – a sok látnivalónak, a barátságos vendéglátásnak (minden résztvevő kapott emlékül egy-egy tollat a polgármester úrtól) és a ragyogó tavaszi időnek köszönhetően – szép emlékekkel tért haza. Köszönjük mindenkinek, aki e nap sikeréhez hozzájárult, és az alpolgármester asszonynak is, hogy eljött velünk. Kár, hogy csak kevesen fogadták el az egyesület meghívását.

A szépen felújított Községi Könyvtár

Kép forrása: www.kornye.hu

Kedves KLIKKelők! A mostani válogatás igyekszik olyan nagyobb volumenű fejlesztésekről beszámolni, melyek megváltoztatták/megváltoztathatják a mindennapi életünket. Hasznos böngészést kívánok!

Vitéz Veronika, rovatvezető

Merre tart az IT világ?

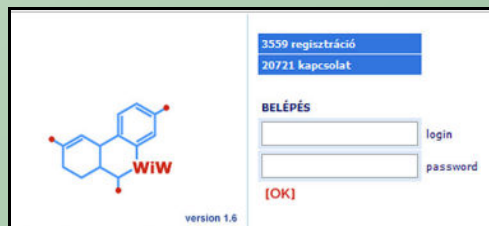
VITÉZ VERONIKA

Két ígéretes alkalmazást küldünk az Imagine Cup következő fordulójára

Hétfőn este tartották az Imagine Cup hazai döntőjét Budapesten. A negyvennégy indulóból 15 került be a Microsoft Imagine Cup Academy felkészítő képzésére, ebből pedig a hat legígéretesebb mutatta be innovatív ötletét a zsűrinek (Máthé Kriszta, Oszkó Péter, Gerő Viktor, Hanula Zsolt, Zsuffa Zoltán, Lex Ákos).
 Forrás: http://itcafe.hu/hir/lezajlott_az_imagine_cup_hazai_dontoje.html

A magyar Facebook tündöklése és bukása: 13 éve indult az iWiW

Egy időben mindenki imádta, aztán Mark Zuckerberg megette: a legnagyobb magyar közösségi oldalra emlékezünk. Forrás: <http://technet.hir24.hu/hirek/2015/04/14/a-magyar-facebook-tundoklese-es-bukasa-13-eve-indult-az-iwiw/>

Kikotyogták, hogy mikor készül el a Windows 10

A Microsoft vadonatúj operációs rendszeréről most végre kiderült, hogy mikor debütál a boltokban. Forrás: <http://technet.hir24.hu/hirek/2015/04/21/kikotyogtak-hogy-mikor-keszul-el-a-windows-10/>

Memex néven új keresőn dolgozik a DARPA

A legnépszerűbb keresők a web alig néhány százalékát indexelik. Most hozzáférhetővé vált a mély webet kutató kereső néhány alkotóeleme. Forrás: <http://sq.hu/cikkek/111956/memex-neven-uj-kereso-n-dolgozik-a-darpa>

A Föld napjára emlékeztet a legújabb Google Doodle

Ahogy azt megszokhattuk, a Google egyedi kinézetet adott a keresőjének egy fontos alkalomból, a Föld napja kapcsán pedig a játékonyság mellett egy kis interaktív kvízt dobott nekünk össze a kereső üzemeltetője. Forrás: <http://www.gamestar.hu/google-doodle-fold-napja-2015-kviz-jatekonysag.html>

2015 március

NAGY EDIT

1.
A "13 rejtélytől" a "megvadult szótárig" : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 55. sz. (2015. március 6.), p. 2.
2.
A Kecse éve a községi könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 52. sz. (2015. március 3.), p. 2.
3.
A magyarság helye és szerepe a korszakváltásban : Balogh Béla előadásáról / Feketsné Kisvarga Anita. In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 4-5. - ill.
4.
A pasztellfestő alkotásai : kiállítás : Elekné Pócs Edit képei díszítik a Népház úti könyvtár falait / Petrik J. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 61. sz. (2015. március 13.), p. 4.
5.
Az év fiatal könyvtárosa : pályázati felhívás 2015. / Kissné Anda Klára.- In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 31.
6.
Az MKE részvétele a XXII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda.. (2011. jan.) - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 31.
7.
Biblioterápia Bartos Évával / Makuvek Nóra. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 9-10. - ill.
8.
Biblioterápiás foglalkozás / Makuvek Nóra. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 3. sz. (2015. március), p. 11. - ill.
9.
Böszörményi Gyula íróval találkoztak a Kodály-iskolások : könyv : a Gergő és az álomfogók című regényből készültek az ötödikes diákok a játékos, beszélgetős "irodalomórára" / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 62. sz. (2015. március 14.), p. 5. - ill.
10.
Devizahiteles tanácsok a könyvtárban : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 68. sz. (2015. március 21.), p. 3. - ill.
11.
Élmények és titkok a könyvtári kulisszák mögött : Az Olvasólámpa fényében / V. T. - In: A mi Tatabányánk : Tatabánya Város Önkormányzatának magazinja. -5. évf. 3. sz. (2015. március 20.), p. 11. - ill.
12.
Előadás az okostelefonokról diákoknak Naszályon / Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 18-19. - ill.
13.
Energiatakarékosabb a könyvek világa Tokodon is : Felújítás : Napkollektor a tetőn, új kazán, kicserélték a radiátorokat és az ablakokat / F. K. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra - 26. évf. 64. sz. (2015. március 17.), p. 3.
14.
Évszakok az érzelmek tükrében : vers és próza-író pályázat / Makuvek Nóra. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 9. - ill.

15.
Évszakok az érzelmek tükrében vers- és prózaíró pályázat / Makuvek. - In: Könyvtári levelező/lap. 27. évf. 3. sz. (2015. március), p. 13. - ill.
16.
Ezer meg egy szóban a nőkről : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra - 26. évf. 52. sz. (2015. március 3.), p. 3.
17.
Felfelé ívelő pályán a megyei szervezet : öt év tükrében / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 27-29.
18.
Fociológia II. meglepetésvendéggel : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra - 26. évf. 73. sz. (2015. március 27.), p. 3.
19.
Gyermekmenedékházból óvoda : a szőnyi óvoda története az elmúlt 116 év távlatából / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 23-24.
20.
Hagyományörző huszárok / Zimonyi Zsanett. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 21. - ill.
21.
Hatszázezer forintnyi könyvet kaptak : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 58. sz. (2015. március 10.), p. 2.
22.
Hol vannak az ismeretterjesztő könyvek? : Olvasólámpa : Előadással, vendéggel készülnek a költészet napjára a klubtagok / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra - 26. évf. 59. sz. (2015. március 11.), p. 3. - ill.
23.
Húsvéti képeslapot készíthetnek : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra - 26. évf. 70. sz. (2015. március 24.), p. 2.
24.
Így írnak Ők... / Takács Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 17. - ill.
25.
Infóvilág előadássorozat / Szilassi Andrea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 3. sz. (2015. március), p. 16-17. - ill.
26.
Internet Fiesta 2015 / Pohner Lászlóné ; Szilassi Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 8. - ill.
27.
Internetes vásárlásról : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 70. sz. (2015. március 24.), p. 3.
28.
Író-olvasó találkozó Berg Judittal / Sóvágó Zsoltné. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 20. - ill.
29.
Játszva ismerkedtek a kulturális szolgáltatásokkal : Cool-túra : ebben az évben is nagy sikert aratott a tatabányai középiskolások vetélkedője / W. Zs. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 76. sz. (2015. március 31.), p. 2. - ill.
30.
Kiállítás a megyei könyvtárban : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 55. sz. (2015. március 6.), p. 2.
31.
Kiállítások a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban januártól márciusig / Nagy Edit. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 7. - ill.
32.
Klasszikus és mégis modern / Petrozsényi Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a

Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 10. - ill.

33.

Klasszikus és mégis modern / Petrozsényi Eszter. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 3. sz. (2015. március), p. 12. - ill.

34.

Könyvtári beszélgetések / Kovátsné Várady Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 11. - ill.

35.

Könyvtári éjszaka : tanulságok, örömök / Forgács Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 16. - ill.

36.

Könyvtári éjszaka felvidéki diákok részvételével / Szűcs Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 13-15. - ill.

37.

Köztünk élnek I. / Kovátsné Várady Eszter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 12. - ill.

38.

Köztünk élnek II. / Szűcs Katalin. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 12-13. - ill.

39.

Lebetonozott házasság : Egyesülnek : A művelődési központ és a könyvtár júniustól szintér lesz / Wágner Zsanett. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 55. sz. (2015. március 6.), p. 4. - ill.

40.

Magyarország mezőgazdálkodása a 18-19. században : Angyalffy Mátyás életútjának méltatása / Horváth Géza. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 22-23. - ill.

41.

Megújult a könyvtár, ünnepségen avatják : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf.

63. sz. (2015. március 16.), p. 3. - ill.

42.

MeMoP-2014. - Új szolgáltatások központi könyvtárunkban / SzilA. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 3. sz. (2015. március), p. 20-21. - ill.

43.

Merre tart az IT világ? / Vitéz Veronika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 32-33. - ill.

44.

Mi várható ebben az évben? : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 64. sz. (2015. március 17.), p. 3.

45.

NetNagyi Klub a fiókkönyvtárban : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 66. sz. (2015. március 19.), p. 2.

46.

Olvasóköri táncház, hölgyek szoknyában : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. 26. évf. 61. sz. (2015. március 13.), p. 2.

47.

Pasztellfestő kiállítása : [Hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 26. évf. 54. sz. (2015. március 5.), p. 3.

48.

Pénzügyeink 2010-2014 között / Kissné Anda Klára. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 29-31. - ill.

49.

Számítógépes felhasználó-képzés időseknek Etén / Lőrincz Mária Magdolna. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. március), p. 18. - ill.

50.
Szülinapi könyvtár-túra / Nagy Edit. - In:
Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka
Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. márci-
us), p. 6. - ill.
51.
Tisztújítás után az MKE Komárom-Esztergom
Megyei Szervezete / Kissné Anda Klára. - In:
Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka
Téma online utóda. - 5. évf. 3. sz. (2015. márci-
us), p. 25-27. - ill.
52.
Többen interneteznek az egyetlen számítógépen /
P. P. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. -
26. évf. 51. sz. (2015. március 2.), p. 4. - ill.
53.
Változik a betűk világa : Könyvtár : Több csa-
tornán folyamatosan gazdagodó táti kínálat /
Fenyvesi Károly. - In: Komárom-Esztergom me-
gyei 24 óra. - 26. évf. 59. sz. (2015.március 11.),
p. 4. - ill.
54.
Veszíts el egy könyvet! - Tatán / Dományi Zsu-
zsanna. - In: Könyvtári levelező/lap. - 27. évf. 3.
sz.
(2015. március), p. 14-15.
-